

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

AZ MDP KONGRESSZUSA

Népi demokráciánk fejlődésének egyik igen jelentős szakaszában ül össze a Magyar Dolgozók Pártja Országos Kongresszusa február végén. Ennek a fejlődési szakasznak legfőbb jellemzője az, hogy öt éves tervünk második esztendőjének kezdetén a tervmunka és a békevédelem szilárd nemzeti egységbe kovácsolta dolgozó népünk minden rétegét, megindult a harc az állami és népi fegyelem megerősítéséért, valamint a szigorú takarékoság elveinek érvényesítéséért.

A dolgozó magyar nép legszélesebb rétegei összefogtak az építómunka és a békeharc frontján és ezen a kettős arcvonalon vezető erőnek tudják és értékelik a Magyar Dolgozók Pártját. Eppen ezért a kongresszus nemcsak az MDP tagságának, hanem az egész országnak, az egész magyar népnek is nagy, ünnepi eseménye. A munkáspártok egyesülési kongresszusán mondotta Rákosi Mátyás: „Azért választottuk névül a Magyar Dolgozók Pártját, mert ez nevében összefoglalja az egész magyar dolgozó népet, a munkások, parasztokat, a haladó értelmiséget, a dolgozó minden réteget.” Az egyesülési kongresszus óta eltelt idő bebizonyította, hogy a Magyar Dolgozók Pártja, csakúgy mint korábban a Magyar Kommunista Párt, hivatott vezetője dolgozó népünk egyetemesének. Az MDP politikájának gyümölcse a munkás-parasztszövetség megszilárdítása, valamint a néphez hű értelmiség bekapcsolódása az új magyar hazáépítésének nagy munkájába. Dolgozó parasztságunk a felszabadulás óta egyre fokozódó mértékben tapasztalja a vezető munkásközpont nagy segítségét a gazdag és boldog paraszti életforma kialakítása felé és mindinkább tudatossá válik dolgozó földműves népünkben a munkásosztály és nagy pártja politikai irányításának korezikos jelentősége azon a téren, hogy az évszázadon át kisméretű magyar parasztság émi tudjon a hatalommal, amelynek most jutott először birtokába. Az értelmiség is a Kommunista Párt, majd a Magyar Dolgozók Pártja politikája nyomán ismert fel, hogy a szocializmust építő magyar népi demokrácia hasonlíthatatlanul jobban megbecsüli az értelmiségi munkát, mint a kizsákmányoló kapitalizmus, és értelmiségünk azt is tudja, hogy számára soha olyan alkotó lehetőségek nem nyitultak meg, mint amilyeneket öt éves tervünk és egész szocialista építésünk távlatai nyújtának.

A Magyar Dolgozók Pártja számos nagyjelentőségű határo-

zatot hozott, javaslatot tett népgazdaságunk fejlesztése, dolgozóink anyagi és kulturális színvonalának emelése érdekében, s ahol hibák mutatkoztak, ugyancsak az MDP élt az építő kritika eszközével, hogy mielőbb elháruljanak az akadályok fejlődésünk útjából. A Magyar Dolgozók Pártja vezette népünk harcát a belső ellenség bomlasztó törekvései és a külső behatolási kísérletek ellen, s az MDP szilárdságának köszönhető, hogy ezek a harcok mindmegannyi győzelmet hoztak a dolgozóknak. Az önkritika fegyverének bátor alkalmazásával éppenúgy erősítette a Magyar Dolgozók Pártja a maga vonzóerejét a párton kívül álló tömegekre, mint igereinek hiánytalan beállításával, nagyszerű kezdeményezésekkel és a békéért folytatott küzdelem szilárd, következetes folytatásával.

A Magyar Dolgozók Pártja szakadatlanul sugározza a maga eszmei szilárdságát, belső demokráciáját és fegyelmét a pártönkivüliek felé, akik a maguk jó munkájával, helytállásával viszonozzák az MDP vezetőségnek és tagságának bizalmát, dőles irányítását és szeretetteljes gondoskodását minden becsülettel dolgozó iránt. A Magyar Dolgozók Pártja az öcsapai és nyomában halad az egész nép győzelemről győzelemre, az ország újjáépítésétől kezdve a belső ellenségeinken aratott győzelmek sorozatán át fejlődésünk mostani szakaszáig, amikor nagy terveink megvalósítására és a béke megvédésére hazánk minden hű fia felsorakozik. Jogaival mondotta Rákosi Mátyás egyik legutóbbi beszédében, hogy a békes építő munka jegyében példás egységben forrott össze a dolgozó magyar nép. Ennek az egységnek megteremtője és fenntartója a Magyar Dolgozók Pártja s az egység alapja a párttagok és pártönkivüliek közös erőfeszítése a közös célok érdekében.

Az országos kongresszus előkészületei a belső munkafelajánlások jegyében folynak. A Duna-i Vasmű dolgozói az építkezések meggyorsításával és a szovjet módszer fokozottabb alkalmazásával ünneplik a kongresszust. Nagy üzemünk dolgozói a kongresszus idején az eddig megtakarított anyagból dolgoznak, a gépállomások kongresszusi versenyre hívják ki egymást, új lendületet vett a szénész, terjed a munkaverseny-mozgalmak — mindmegannyi jele annak, hogy a párttagok és pártönkivüliek egyaránt tudatában vannak a kongresszus jelentőségének és nagy nemzeti ügyhöz méltó módon készülnek fel rá.

Eisenhower európai útja az amerikai imperializmus újabb lépése az új katonai kalandok szervezése útján

Moszkva: Tyerentyev a Pravda nemzetközi szemléjében Eisenhower nyugateurópai utazásával kapcsolatban a következőket írja: — Eisenhower amerikai tábornok — Truman hű segítőtársa az agresszióban — befejezte a nyugateurópai országokban tett utazását. Tanácskozáson napirendjének középpontjában egy kérdés állott: az útjelteket szerezni az amerikai imperialisták háborús kalandjai számára. Az európai népek tüntetésekkel, tiltakozó sztrájkokkal fogad-

ták a vándorló háborús gyűjtőgátot. A tiltakozó tüntetések arról tanuskodnak, hogy a tömegekben nő a gyűlölet az amerikai háborús gyűjtőgátokkal szemben. A Wall-Street háborús ügynöke egyszeribe lelket öntött a német revans-várokba és értésükre adta, hogy a tegnapi háborús bűnösök, akik a népek vérevel öntözték Európát, ma az amerikai intervenciók jobbkézévé, főszövetségesévé váltak. Eisenhower követelte, hogy töröljék el a bonni „alkotmányból” a 4. cikkelyt, amelyet an-

nakidején demagog célokra iktattak be. Eisenhower ragaszkodott a nyugatnémet hadsereg, különösen a gyalogos hadosztályok mielőbbi létrehozásához és helyesnek ismerte el a német fasiszta revansvárok követelését, a nyugatnémet fegyveres erő „egyen jogúságáról”, az „atlanti” hadsereg résztvevői között. — Eisenhower utazása — írja befejezésül A. Tyerentyev — az amerikai imperializmus újabb lépése az új katonai kalandok szervezése útján ezáltal Európában.

Sem Eisenhower, sem Queuille nem tud betiltani olyan szervezeteket mint az SzVSz, a DIVSz és a NDNSz

A francia hivatalos lap január 26-i száma belügyminiszeri rendeletek közül, amely szerint a belügyminiszer a rendőrfőnök javaslatára nem engedélyezi a Szakszervezetek Világszövetség, a Demokratikus Nők Nemzetközi Szövetsége és a DIVSz központja további működését. A rendelet kimondja, hogy a „feloszlátott” szervezeti központok vezetőinek egy hónapon belül fel kell számolniuk a szervezeti központokat.

A CGT vezetősége pénteken összeült és erőshangú közleményben bélyegezte meg a kormányt a Párisban működő három nemzetközi egyesületet sújtó rendelkezést: A proletárnemzetköziség hagyományához híven a CGT rendíthetetlen ragaszkodását fejezi ki a Szakszervezetek Világszövetség iránt. A CGT vezetőség felhív minden dolgozót az egész népet hogy fejezze ki minden módon, késedelem nélkül a legnagyobb határozottsággal, teljes egységben mindenütt, a gyárakban, munkahelyeken, irodákban stb. felháborodását és azt a követelést, hogy a kormány vonja vissza e rendelkezéseket.

DALADIER ÉS PÉTAİN RENDELETE ALAPJÁN...

Daladier és Pétaïn által kiadott rendelkezéseket akar alkalmazni a francia kormány a kétszázötvenmillió fagot számláló három betiltott demokratikus szervezetre — emeli ki a Ce Soir. — E rendelkezések egyikét Daladier 1939 szeptember 1-én másikat pedig Pétaïn 1940 július 27-én adta ki.

Ezek a dátumok önmagukban leplezik a betiltó kormányrendelet igazi fasiszta jellegét.

Jellemző, hogy ezeket az intézkedéseket Eisenhower újabb párisi látogatásának másnapján hozták meg. Ez ismételtlen rámutat arra: ki rendelkezik Párisban és kinek engedelmeskedik a kormány. — Természetesen — folytatja a lap —

sem Eisenhower sem Queuille nem tud betiltani olyan szervezeteket mint a Szakszervezetek Világszövetség, a Demokratikus Nők Nemzetközi Szövetsége és a Demokratikus Ifjúság Világszövetsége.

A kormány bezárhatja az amerikai rendeletek teljesítéséig a szervezetek párisi székhelyeit, de nem semmisítheti meg azt a feltétlenül bizalmat, amelyet a franciák milliói vesznek részt a szervezetekben.

Tiltakozó mozgalom Franciaországban az új Wehrmacht felállításá ellen

Páris: A francia békeharcosok tiltakozó aláírást gyűjtenek az új Wehrmacht felállításá ellen. Az első helyen Germaine Dufrene lehavrei békeharcosnő áll, aki egymaga több mint 1400 aláírást gyűjtött.

„Nem akarunk háborút és ezért nem akarjuk az új Wehrmacht felállítását”. „Küzdünk minden erőnkkel a Wehrmacht újjászervezésének megakadályo-

zásáért”. Ilyen kijelentésekkel kísérték aláírásukat a Campagne Generale de Construction könyháján ékezők. A tiltakozó mozgalom a francia közvélemény legkülönbözőbb rétegeire terjed ki. Egyre több pap követi Gard-megye 23 protestáns lelképásztor példáját, akik megtagadták a csatlakozást a háborús táborhoz.

A koreai néphadsereg főparancsnokságának hadijelentése

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népi hadseregének főparancsnoksága január 26-án közölte, hogy a népi hadsereg légiereje az utóbbi időben az arcvonal és a mögöttes területek fölött kifejtett tevékenysége során nagy sikereket ért el.

Január 24-én a népi hadsereg légierejének 14 vadászgöpe kemény légiességét ví-

vott 35 ellenséges vadászgép ellen Szinyieszsu (Szingisziu) és Szinanyeszsu (Szinansziu) fölött és felött 8 ellenséges repülőgépet, erősen megrongált 2 ellenséges repülőgépet. Január 25-én Ineson (Csomulpo) térségében a népi hadsereg egységei elsüllyesztettek két ellenséges hadihajót.

Japánnak máris erős hadserege van — állapítja meg az Observer

Az Observer című reakciós angol lap közli tokiói tudósítójának cikkét Japán újrafelfegyverzéséről.

Az angol-amerikai hatóságok hivatalos nyilatkozataival ellentétben, amelyek a japán hadsereg helyreállítását „rendőri testület” címmel irvekeznak burkolni — a tudósító megállapítja, hogy az ügy-

vezetett rendőrség amerikai szabású egyenruhát visel.

az Egyesült Államok hadseregének tisztjei képezik ki

Japánnak — mint a lap beismeri — „máris igen erős hadserege van, amennyiben a rendőrség tartalékát csaknem teljes egészében mozgósították.

Fellegek között, ahol a madár sem jár

Látogatás az OMRE hajdúszoboszlói vitorlázó iskoláján

Az első hó fehér lepellel vontatja a repülőteret. A vajsziú vi-torlázógépek élesen rajzolódnak ki a friss havon. Fenn, a magasban, több gép úszik lágyan a fellegek alatt. A repülőter egyik részében a kékestű vontatógép motorja mind erősebben dübörög. A légesavar örvénye felkapja a havat. Lassan a levegőbe emelkedik a gép, miközben egy 40 méteres acélróton a kétüléses „Koma”-típusú vitorlázót vontatja maga után, fel a magasba, hogy azután celeresztve magára hagyja lebegni. A repülőter másik részén a „Koma” egyedül száguld felfelé, meredek vonalon. Mintha magától repülne, pedig ezt a gépet egy ezer méteres acélróton a földről rö-pítette fel a „csörölő”-gép.

Mozgalmass az élet az OMRE vitorlázórepülőgép-képző iskolájában.

Négy piros zászlót lobogtat a szél. A zászló alkotja négyszögben — repülőnyelven a „klubban” — állnak acélszürke, prém-mel bélelt repülőruhában a Kalmár-raj tagjai: négy lány és három fiú. A most felszállt gép útját figyelik, amint az „iskola-négyszög” repülést végezi.

Nem messze tőlük, a starthe-lyen újra készen áll az 5 gépük. Már a csörölő-zsinórt is beakasz-tották. Mellette áll Kalmár László rajparancsnok oktató. A „klubból” most kilép egy lány. Katonás léptekkel megy az ok-tató elé. Három méterre tőle vi-gyázzba áll és tisztelg. Kemé-nyen hangzik a hangja.

— Fővezető bajtárs! Kenéz Katalin jelentem, felszállásra kö-vetkezem.

— Ismeri a feladatot? — kérdi az oktató.

— Igen.

— Úljon be a géphe.

A lány után Kalmár László is be száll. Zászlójelzésre a csörölő pillanatok alatt felhúzza a ma-gasba a gépet.

Mi éppen a földről úgy látjuk, hogy a gép gyönyörűen repül, veszi a kanyarokat és simán föl-dek ér. Miután kiszálltak, kide-rült, hogy nem így volt. Az ok-tató a jegyzetéből, melyt repü-lés közben készített, ezeket mon-dotta a raj előtt a bajtársnő felé:

— Kenéz bajtársnő! Az első fordulónál a kivettelt látkor, mány nélkül hajtottá végre, ez-által a gép „esészt”. A leszállás hosszúra jót ki és a jeltű-50 méterre ért földet. Leszállá-snál a gépet magasra húzta fel és az másfél méter magashól kemé-nyen ült le.

Figyel a bajtársnő és figyel-nek a többiek is. Tanulnak!

Kenéz Katalin szétlöt eszerzett arca keményen rajzolódik ki a borsapka alól. De hangja lágyan szól.

— A lőrincel fonóban dolgoz-tam, mikor 1949-ben jelentkez-tem az MRSZ első női iskolájá-ban. Ott kezdtem repülni. Elő-ször csak együléses gépen csusz-káltam, az oktató mindig ma-gyarozott s én mindig igyekez-tem tanulni. De nehezen ment. A táborban tettem le az A-vizsgát is. Csak úgy érzésből tanultam a géppel banni. Később oktató-képző táborba kerültem, ahol az új oktató már új módszerrel tan-tított, de végig az egész kikép-

2 oldal

1951 január 28.

zsem alatt csak együléses gép-pel, egyedül repültem. Most, amikor újra növendék vagyok, látom, mennyire szükséges volt, hogy mi oktatók egységes rend-szer szerint tanuljunk, hogy később taníthassunk. Ezért kell valamennyiünknek átessünk új-ra a kiképzésen, az alapoktól a felsőfokig és ezért kell nekünk most a szovjet tapasztalatok alapján már az első felszállást kétüléses géppel végrehajtani, mert csak így tudunk tanulni, rendszeresen fejlődni.

— Az iskola elvégzése után én is és valamennyien az új szovjet

módszer szerint fogjuk tanítani tavasszal a replóklubokban özönlő, repülésre vágyó fiatalok ezreit. És ez a tanítás az egész országban tervszerű, egyforma-gyors és eredményes lesz.

A gépek mind a hangárban vannak. A növendékek bevonul-nak az épületbe, miközben fel-száll ajkukról a dal:

Fellegek közt fényes csillagrétén,
Mennybőlön túl, hol madár sem jár.

A bűszke sólyom kímélet szer-te,
széjjel...

Tiszalőkön is magukgyűjtötte táncdal készülnék a kultúroverseny döntőjére...

A téli országos falusi kultúro-verseny mindenütt nagy tömegeket mozgósított. Szer-te az országban új kultúro-sportok alakultak, olyan fiatalok, akik életükben még nem szerepeltek, bátran és felelősséggel léptek a színpad-ra, új énekkarok szervez-dtek, új táncesportok alakul-tak, új színjátásokat toboroz-tak az új együttesek. Egész falusi kultúréletünkbe válto-zást hozott a kultúroverseny.

A Szovjetunió népi kultúrá-jának példái nyomán indult el sok új kultúroportunk. A népi hagyományok ápolá-sa, a haladó népi művészet újjaélesztése terén a szovjet népművészet virágzása muta-tozott utat. — a kultúroverseny-re készülő csoportok szívesen és szeretettel fordultak né-pünk dalban, táncban rejlt kincsei felé.

Igy volt ez Tiszalőkön is. A kultúrházban, amelyet ta-valy adott a tiszalői dol-gozó parasztságnak a népi demokrácia, már javában

próbálják a kultúroport tagjai azokat a népi táncokat, amelyeket a leikes fiatalok maguk gyűjtöttek a faluban és a környező tanyavilágban.

D. Nagy Lajosné, a járási tanács dolgozója a táncosok vezetője. Kétyermekes családanya, de azért ő a legle-kesebb tagja a csoportnak. Bogdy Ilona, Bodnár Ilona, Nemeskéri Istvánné, Kótán Margit, Katona Jolán tőle kaptak buzdítást a jó mun-kához.

— A körzeti versenyben elsősk lettünk — mondja a jo-gos büszkeség hangján D. Nagy Lajosné —, szeretnénk ezt a jó eredményt a járási döntőn is elérni.

Amint ezután látunk, azt igazolja, hogy jogos ez a re-ményük a tiszalői népi tánc-csoportnak, mert tűz és éleven-ség sugárzik a táncukból, ahogyan a tiszalői népi tánc-cokat járják, olyan derű árad belőlük, amely új életre kelt dolgozó parasztságunk egé-demokrácia, már javában

NYIRÁS, BOROTVÁLÁS tudományos alapon...

Ne mosolyogj, olyasó, ezen a címen. Igen komoly dolgokról van szó ebben a kis írás-ban, amely arról van hívatva beszámolni, hogy a debreceni fodrász-szövetkezet dolgozói és dr. Oláh Dániel, a debreceni egyetem bőrgyógyászati klinikájának magántanára felvették a haret a fodrász-nál felszedhető bőrbetegségek ellen. Hányszor láttunk már férfiakat tükkörimsa ar-cukból kiemelkedő szőrös foltokkal, amelyekben felpat-togzott, lilás-vörös volt az arc bőre, hányszor hallottunk már férfiakról, nőktől panaszokat, hogy bár soha sem volt semmi bajuk hajjukkal, egyszerre az mégis hullani kezdett, a fej bőrén kellemet-len, viszkető és fájdalmas dudorok keletkeztek...

Nos igen, a fodrásznál haj-nyírás és borotválás közben sokszor fertőzést kaphatunk. A közegészségügyi előírások pontos betartása természetesen nagymértékben esőkkenti ezt a veszélyt, de még így is megtörténhet, hogy a borot-válásnál használt pamacs, vagy a lemosó spongya, a fé-sülésnél a kefe vagy a fésű kellemetlen bőrbetegségeket baktériumait viszi át a beteg vendégre az egészségese-re...

A debreceni fodrász-szövet-

kezet dolgozói több előadás-ból álló rövid kurzuson meg-ismertkedtek a debreceni bőrklinikán a különböző bőrbete-gségekkel. Megtanulták fel-ismerni ezeknek a betegsé-geknek a tüneteit, hogy ha ilyen betegségben szenvedő vendég ül le a borotválászkébe, megkülönböztetett és a köz-gészségügyi, az orvosi elő-írások szerinti ellátással ves-sék gátját annak, hogy a bőrbetegség baktériumai más vendégek egészségét veszé-lyezessék.

A fodrász-szövetkezet ve-zetősége nem elégszik meg az-zal, hogy a jövőben a szövet-kezeti fodrászüzletekben a dolgozók már küzdeni tudnak a bőrbetegségek ellen. Dr. Oláh Dániel bőrgyógyász, magántanár javaslatára val-ószínűleg a közeljövőben fel-állítanak a szövetkezet kebe-lében egy olyan fodrászüzlet-et, ahol csak bőrbetegségben szenvedőket fognak borotválni, nyírni.

Igy segít a tudomány a gyakorlati életben való alkalmazás révén a dolgozóknak, így válik mind több és több gyakorlati munkával valóra az az igazság, amit a közis-mert jelmondat fejez ki: Népi demokráciánkban leg-főbb érték a dolgozó ember!

Milyen segítségben részesülnek a termelőszövetkezeti dolgozók?

A nagyüzemi, szövetkezeti gazdálkodás emberibb sorsot, jobb életet, kulturális felemelkedést biztosít a dolgozó parasztnak. A termelőszö-vetkezetekben dolgozó gazdák a korszerű mezőgazdaság ön-tudatos szakembereivé vái-nak, belépésük után napról-napra érzik, mennyivel köny-nyebb, szabadabb és derűsebb az az újmódi élet, mint a régi, a sok gonddal, bajjal járó egyéni gazdálkodás. Minden dolgozó paraszt ismeri ezt az életet. Akármilyen kicsi is az egyéni gazdaság, annál na-gyobbak a velejáró gondok.

Termelőszövetkezeti pa-rasztjaink nemcsak, hogy megszabadulnak az ilyenfaj-ta gondoktól, nemcsak hogy megnyílik előttük a gazdasá-gi és kulturális felemelkedés útja, hanem mindezen túl, az MDP és népi demokratikus kormányzatunk hathatós tá-mogatása következtében je-lentős előnyökben is részesül-nek a szesz-tagok.

Mi teszi lehetővé ezeknek az előnyöknek a nyújtását? Az, hogy a társas, szövetke-zeti termelés jövedelmezőbb, eredményesebb, mint a par-cellagazdálkodás. Egy termelő-soport földje a nagyüzemi megművelés következtében jóval többet terem, mint ugyanakkora föld, szétapróz-va kisparaszti gazdaságokra. Pedig ugyanolyan minőségű mind a kettő. Ezt láthattuk a nyáron is, az őszön is, a leg-több községben, ha összeha-szontítottuk a termelőesopor-tok és az egyéni gazdálkodók termésátlagait.

Érthető tehát, hogy aki többet termel s többet ad a dolgozók társadalmának, — több előnyben és kedvez-ményben is részesül a dolgo-zók állama részéről! A termelő-soportok pedig többet ad-nak, ezért a csoportok és a csoporttagok is több kedvez-ményt kapnak, mint az egyé-nileg gazdálkodók.

Elsőnek is azt a hatalmas támogatást kell megemlíte-nünk, amelyet az állami gép-állomások nyújtanak a termelő-soportoknak s amely egyúttal a legkézzelfoghatóbb gyakorlati megnyilvánulása a munkás-paraszt szövetség-nek. A gépi munka előnyeiről a szesz-tagok győződhet-nek meg igazán, kimagasló terméseredményeiket is első-sorban a gépi munkának kö-szönhetik! A gépállomások, mint a munkásosztály falusi erődjei, állandóan az esz-tendő minden szakaszában segítik a termelőesoportokat.

Termelőesoportjaink egész évre szóló szerződést kötnek a gépállomásokkal s a munkadíjat természetesen 1500 for-tik. A termelőszövetkezetek, csoportok, illetve nemcsak a III., hanem az I. és II. típusú szövetkezetek is általában 30 százalékkal kevesebb termé-ményt fizetnek, mint az egyé-nileg gazdálkodók!

Az 1945-ben földhözjuttat-tott dolgozó parasztnak, az új-gazdák földmegváltást fizet-nek. Az a földhözjuttatott azonban, aki termelőszö-vetkezeti csoportba lép, mentes-ül a földmegváltás fizetésé-s alól!

Termelőszövetkezeti esoport általános jövedelemadót egyáltalán nem fizet. Népi demokratikus kormányzatunk 1950 január 1-től az igaz-ságra nem használt jászág-után járó évi 15 forint jöve-

delemadó fizetését is felfüg-gesztette.

A termelőszövetkezeti ta-gok kizárólag a munkaegysé-gek alapján elért jövedelmük után fizetnek általános jöve-delemadót, mégpedig III. tí-pusú szövetkezetben mindössz-sze felét, II. típusban 60, az I. típusban pedig 80 százalé-kát annak az összegnek, mint amennyit az ugyanennyi évi jövedelemmel rendelkező egyéni gazdálkodók fizet-nek.

A dolgozó parasztesaládok életében keserű napot okoz-nak a különféle betegségek. Mennyi félelem, izgalom az előre nem látható és bizony-jelentős kiadások miatt! Sok hold földnek, sok jászágnak kellett már gazdát cserélnie gyógyszervásárlás miatt... A szövetkezeti családokhoz is beköszönhet a betegség. A szesz-tag havi hat forint tár-sadalombiztosítási díjat fi-zet, — ezért ő és egész családjá orvosi, szakorvosi ren-delemben, szükség esetén gyógyszerjuttatásban részes-ül. Fogházás, fogtömés, kórházi, gyógyintézeti keze-lés már ugyancsak a család minden tagjának.

Tűzkár ellen a termelőesoportok kat. holdanként 3-40 forintot fizetnek az állami biztosítóknak. S ebben a biz-tosításban az összes gazda-sági épületek és lakházak benne vannak! Jégkár és más természeti csapások el-len ugyancsak a legkedvez-ményesebb feltételek mellett biztosítanak a csoportok.

A termelési és hízalási szerződések is jelentős kedvezményeket nyújtanak a termelőesoportoknak. (Vető-mag, szállítás, előleg, stb.) Népi demokratikus kormány-zatunk a hiteleket kedvező feltételekkel adja a termelő-esoportoknak: 1-2 százalékos évi kamat, hosszú lejárat, kedvező törlesztési feltételek. Ez teszi lehetővé azokat a nagy beruházásokat, építke-zéseket, amelyekre egyéni-leg gazdálkodó parasztnak még csak nem is gondolhat-nak.

Termelőszövetkezeti moz-galmunk állg három éves, — de máris 1500-száz azoknak a szövetkezeti parasztnak a száma, akik egészséges, új lakóházba költöztek.

És még mennyi kedvező le-hetőség, amelyekre csak a szövetkezeti parasztnak nyílik alkalmuk! Midezz azonban egyáltalán nem je-lentő azt, hogy a termelőesoportok tagjai éven át az állami segítségére várva, min-dent „felülről” várjanak. Nagy-on helytelen az a felfogás, amelyet egy veszprémmegyei társas-elnök mondott: „Né-hány tagunk azt képzeli, hogy mi az állam alkalmazottjai vagyunk és azt szerel-nék, ha az állam még gondol-kodnék is helyettünk”.

Termelőszövetkezeiteink nem tekinthetik népi államunkat „fejős tehénnek”, — hanem kemény, szívós, következetes munkával és szakadatlan harcával kell az eredménye-ket, a magasabb termelési színvonalat elérniök! Így mu-tatnak követésre méltó példát az egyéni gazdálko-dóknak. Népi államunk ebben a munkában és harcban támogatja, anyagilag is hat-hatósan segíti a termelőesoportokat!

Az elmúlt évben 1,247.000 diák tanult a szovjet főiskolákon

A Szovjetunió minisztertanácsa mellett működő Statisztikai Hivatal jelentésének első részét közöljük lapunk szombati számában. Az alábbiakban adjuk a jelentés befejező részét a Szovjetunió 1950. évi népgazdaságfejlesztési állami terve teljesítésének eredményeiről.

7. Az áruforgalom fejlődése.

Az ipari és mezőgazdasági termelés terén 1949-ben elért újabb sikerek alapján, a munka termelékenységének emelkedése és a termelés önköltségeinek csökkentése alapján a kormány 1950. március 1-én a jegyzés szer megújítását a sorrendben már a harmadik árszálítást hajította végre a közszükséglet cikkkel állami kiskereskedelmi árára vonatkozólag.

Az újabb árszálítás a rubel még nagyobb megszilárdítására, vásárlóképességének további emelésére és az áruforgalom jelentős emelkedésére vezetett.

1950-ben az állami és szövetkezeti kereskedelem útján a lakosság számára összehasonlítható árákban kifejezve 30 százalékkal több árut adtak el, mint 1949-ben, az élelmiszerek eladása 27 százalékkal, az iparcikkek 35 százalékkal nőtt.

A közlekedési árák 1950-ben tovább estek.

8. A munkások és alkalmazottak számának növekedése és a munka termelékenységének emelkedése.

A Szovjetunió népgazdaságában

a munkások és alkalmazottak létszáma 1950. év végén 39,2 millió ember volt, 2 millió emberrel több, mint 1949 végén.

Munkanélküliség az országban 1950-ben épp úgy nem volt, mint az előző években sem.

Szaktanfolyami oktatás útján 1950-ben új kádereket képeztek ki és helyettesítő munkás és alkalmazotti szakképzését emelték.

1950-ben az iparban foglalkoztatott munkások munkatermelékenységére 12 százalékkal emelkedett az 1949. évihez képest.

9. A kultúra fejlesztése, a közegészségügy, városrendezés.

Az 1950-es esztendő a kultúra fejlesztése és a dolgozók kultúr-színvonalának emelkedése jellemzi. Az év végén az állami és más tanintézetekben 37 millió volt a tanulók száma. Az ezekben a tanintézetekben foglalkoztatott tanárok száma elérte az 1,600.000-et és 80 ezerrel volt több, mint 1949-ben.

1950-ben az ország 880 főiskoláján a levelező tanulókat is beleértve 1,247.000 diák tanult. Számuk az 1949. évihez viszonyítva 115 ezerrel emelkedett.

Az 1950-ben kiadott könyvek példányszáma 21 százalékkal emelkedett az előző évihez képest.

A filmszínházak, mozik és vándorfilmvetítők száma 1950-ben ötezzel növekedett.

1950-ben, mint az előző években is, nagyszabású munkák folytak a közüzemek építése és munkáslakótelepek fejlesztése, vízvezetékhalozatok építése, a villamos és trollebusz közlekedés bővítése, továbbá a lakások gázalattal való ellátása, a városok fásítása, kövezése, aszfaltozása, terkek és parkok, sugárutak építése terén.

10. A nemzeti jövedelem és a lakosság jövedelmének emelkedése.

A Szovjetunió nemzeti jövedelme 1950-ben 21 százalékkal emelkedett az 1949-eshez viszonyítva, összehasonlítva árákban. A nemzeti jövedelem növekedése lehetővé tette a lakosság anyagi helyzetének további jelentős javulását és a szocialista termelés további szélesítésének biztosítását városban és falun.

Az 1950. március 1-én végrehajtott árszálítások következtében a munkások és alkalmazottak reálbére 15 százalékkal emelkedett. A parasztek kiadásai az ipari termékek öcsébbbódása következtében 16 százalékkal csökkentek.

Ezenkívül a lakosság 1950-ben, mint az előző években is, jelentős segélyekben különböző juttatásokban ingyenes kedvezményes üdülteésben, legalább kéthetes fizetett szabadságban részesült az államtól.

A Szovjetunió minisztertanácsa mellett működő Központi Statisztikai Hivatal.

Budapesti és debreceni békebizottságok tapasztalatcseréje

Az Országos Békatanács a napokban levelet továbbított a debreceni békebizottsághoz. A levélben foglaltak olyan érdekesek, hogy azt mi is teljes terjedelmében közöljük. Ennek a levélnek az alapján egészséges tapasztalatcsere, levelezés indulhat meg a budapesti és a debreceni békebizottságok között, mert bizonyosra vehető, hogy a példa nyomán egyre több békebizottság akad, amelyik kapcsolatot kíván létesíteni Debrecenben is valamelyik budapesti békebizottsággal. A levelet egyelőre meg nem határozott címre, az egyik debreceni békebizottsághoz intézte írjuk, a városi békebizottságra bízva a feladatot, hogy a levelet továbbítsa rendelkezési helyére. A következők olvashatók a levélben:

Kedves Békebizottsági tag!

Mi, békevédelmi bizottsági tagok elhatároztuk, hogy tapasztalatcsere céljából vidéki békebizottságokkal érintkezésbe fogunk lépni. Atéztük a nagy szovjet író mondásában rejelő megdönthetetlen igazságot, hogy a háborút emberek csinálják, tehát emberek akadályozhatják meg. Le akarjuk vonni Ijja Ehrenburg fenti találó mondásának tanulságait és mindent el akarunk követni a háború megakadályozása érdekében.

Megalakulásunk óta mindent elkövetünk, hogy az eddig közömbös lakókat bevonjuk a békehárc munkájába, ezért a lakosság széles rétegével kapcsolatot tartunk fent olyan módon, hogy a tömlakógyűléseken állandóan foglalkozunk

a béke megvédésének kérdésével. Tájékoztattuk a lakosságot a külföldi imperialista háborús uszítók aknamunkájáról és beszámolókat tartottunk a budapesti és a varsói békekongresszus nagy jelentőségéről és döntő fontosságú határozatairól. Korábban résztvettünk a koreai kórházyonat költségeinek a gyűjtésében, a koreai hősharcosok részére pedig állandóan küldtünk szeretetsomagot.

A tanácsválasztásoknál és a békekölesönjgyezésénél a Párt népnevelőivel karöltve agitáltunk és követeltünk el mindent, hogy ezen harc feladatok győzelemmel végződjenek.

Ha ezen levelemre válasz jön, levélben tájékoztatni foglak eddigi munkánkról és a jövő terveiről. Remélem, hogy ezen levelezésünkkel legdöntőbb feladatunkat, a béke megvédésének kérdését előre fogjuk vinni.

Gálos Lajosné
békebizottsági titkár,
Budapest.

„Nem véletlen, hogy az egyháznak éppen a szocializmus munkásaival kell összefogni“

PÉTER JÁNOS PÜSPÖK AZ EGYHÁZ BÉKESZOLGÁLATÁRÓL

A református egyház Bereczky Albert püspök és Kiss Roland főgondnok elnöklétével országos sajtókonferenciát tartott.

A konferencián Péter János püspök, a Béke Világtanács tagja kétórás előadásában ismertette az egyház időszerű feladatait. Többek között ezeket mondta:

— A mi nemzedékünk mostani legnagyobb kérdése a háború és a béke. Ma annyira összefügg az emberiség története, hogy ami Koreában történik, nem közömbös azok számára, akiknek épek az érzékszervei. Akiben van az emberért való felelősségek és becsületnek egy morzsányi maradéka, mindent megtesz a háború ellen. Aki ismeri a háború pusztító jellegét, nemcsak akkor, amikor az ő karjairól tépi le a robbanó bomba a húst csafatokban, hanem akkor is, amikor Indonéziában vagy Vietnamban szenvednek tőle az emberek, annak nyugtalan éjszakái és nappalai vannak s az — ha keresztény ember — összefog minden olyan személyiséggel, aki becsületesen el akarja háritani ezt a háborút.

— Nem véletlen, hogy a béke érdekében az egyháznak éppen a szocializmus munkásaival kell elsősorban összefogni. Mi ennek a magyarázata? Az hogy azoknak, akik igazán szocialisták, erős meggyőződésük: akármint alakulnak a történelem eseményei, ezek az események a szocializmus korszaka felé vezetnek. Nincsen szükség háborúra ahhoz, hogy a szocializmus megvalósuljon. A szocialisták ebben a meggyő-

ződésben élnek s ezért őszinte hívei a békének. Viszont a másik front tudja azt, hogy ha nem lesz háború, a szocializmus egyre inkább hódít. Nem a nyugati parlamenti szavazatokban, hanem az emberek szívének elégedetlenségében. Tudja, ha nem lesz háború, akkor az a hatalmi rend, amelyben ők vannak, amelynek ők csak egy vékony rétegét képviselik — felszámolódik. Ez a réteg tehát csak a háború által véli magát fenntarthatónak. Nekünk ebben az ügyben elsőszámú szövetségescink, akik ennek a háborúnak az elkerülésével akarják céljaikat, az

új korszak elérését megvalósítani.

— Hitbéli biztos meggyőződésem, hogy az a feladatunk, hogy imádságainkban és szolgálatainkban egy újabb háború szörnyűségei ellen a küzdelmet őszintén és igazán felvegyük.

— Egyházunknak a maga életét és szolgálatát itt és most kell élnie és végeznie a szocializáló társadalomban a szocializáló gazdasági rendben, az épülő szocialista kultúrában, a Magyar Népköztársaság államrendjében. Ehhez tartozik a jóakarátu emberiség gigantikus békehárcában való áldozatos részvétel.

ÖT PERCEKBŐL HUSZONÖT NAP

A békebizottságok is tevékenyen részt vesznek a Magyar Dolgozók Pártja kongresszusának előkészítésén. Február 24-re a békebizottságok és tagjaik munkájukat ajánlották fel. A Hajdú-sági Bőrgyárban Rács Gábor békebizottsági elnök vállalta a sikkor teljes kiküszöbölését és munkamódszerét még február 24-ig átadja a többi dolgozónak is. Décsi Julianna vállalta, hogy eddigi 100 százalékos teljesítményét 120 százalékra emeli. Erdei Ferenc a cserzőanyagoknál ér el 5 százalékos anyagmegtakarítást, az irodai személyzet is esat-lakozott a felajánlásokhoz és így Kovács András idéméről és Kín Tibor könyvelő ajánlották fel munkájukat a Pártkongresszus napjára.

A Järműjavító IX. alapszervezetébe tartozó békebizottság elhatározta, hogy a napi 8 óra munkaidőre 3 perccel meg rövidít. Ezzel, ha 2400-as létszámú lesznek, alapul, 25 nyolc-

órás munkanap jön ki eredményül.

A Gázgyár békebrigádja vállalta, hogy a telepen található ócska anyagokból több ezer forint értékű megtakarítást érnek el. Ennek a mozgalomnak máris megmutatkozott az eredménye. Ócska anyagokból egy újonnan 800 forintba kerülő csillefordulót készítettek el.

Dolgozik a békebizottság a nagyszepesi „Ságyári” termelőcsoportban is. Itt Kellenberger György békebizottsági tag indítványára indult meg a verseny, melynek során egy régi raklár-épületet átalakítanak lakóházzá, egy romházat elbontanak és trágyatelepet létesítenek. Kellenberger György, akit nemrég a városi békatanács tagjává választottak, nemcsak a Ságyári termelőcsoportban alakította meg a békebizottságot, hanem a környéken levő 8 termelőcsoport békebizottságait is megszervezte. A debreceni Víz- és Csatorna-

Rusnyák István részvétlávira a Szovjetunió Tudományos Akadémiájához

A Szovjetunió Tudományos Akadémiája Elnökségének Moszkva.

— Amikor kérjük, hogy a világ haladó tudományát ért nagy vesztesség alkalmából fogadják legteljesebb részvétlünk, egyben ki kell jelen-

tenünk, hogy Szergej Ivanovics Vavilov élete és tevékenysége a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának élén bennünket egyre újabb eredményekre fog sarkalni abban a harcban, amelyet a haladó tudomány diadaláért vívunk. Szergej Ivanovics Vavilov emléke és barátsága, mely őt hozzánk fűzte, arra kötelez bennünket, hogy még látrabban haladjunk előre azon az úton, amelyet a Szovjetunió Tudományos Akadémiája jelölt meg a tudomány minden munkása számára: Kérlelhetetlen hars az újért, a haladásért, a forradalmiért a tudományban, e tudomány eredményeinek szocialista építés szolgálatába való állítása és engesztelhetetlen, ingadozás nélkül hars a béke ellenségei ellen, a nagy Sztálin vezetésével — írja Rusnyák István táviratában.

Nagy építkezések a szovjet falvakban

Az Orosz Szövetséges Köztársaság kolhozaiiban hatalmas ütemű építkezések folynak. Az egyesülés folyamán megnagyobbodott kolhozoknak fokozottabb lehetőségük van, hogy nagy építkezési beruházásokat valósítsanak meg és házakat építsenek. A moszkvai

terület kolhozaiban pl. 1200 klubot, több mint 2000 óvodát és bölcsődét építenek. A Kubán-medencében több mint száz faluban építenek vízvezetékkel. Ezzel egyidőben természetesen folynak a falvak restaurálása is.

Törvényerejű rendelet a miniszterhelyettesek kinevezéséről

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa törvényerejű rendeletet hozott a miniszterhelyettesekről.

A törvényerejű rendelet értelmében az államtitkári és a minisztériumi csoportfőnöki állások megszűnnek, ahol a jogszabályok és egyéb rendelkezések államtitkárról, vagy csoportfőnökről tesznek említést, helyettük mindenütt miniszterhelyetteseket kell érteni.

Kineveztek a miniszterhelyetteseket

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a külügyminisztériumban a miniszter első helyettesévé **Berai Andort**, a belügyminisztériumban a miniszter első helyettesévé **Veres Józsefet**, miniszterhelyettesévé **Scabó Jánost**, a honvédelmi minisztériumban a miniszter első helyettesévé **Nógrádi Sándort**, miniszterhelyettesévé **Scabó Istvánt** és **Janza Károlyt**, a pénzügyminisztériumban a miniszter helyettesévé **dr. Antos Istvánt**, miniszterhelyettesévé **Polyai Sándort** és **Lajost**, az igazságügyminisztériumban a miniszter első helyettesévé **dr. Décsi Gyulát**, a kohó és gépipari minisztériumban a miniszter első helyettesévé **Csörgő Jánost**, miniszterhelyettesévé **Komjáthy Lászlót** és **Fock Jenőt**, a bányászati és energiaügyi minisztériumban a miniszter első helyettesévé **Havran Istvánt**, miniszterhelyettesévé **Havacska Imrét** és **Tihanyi Alajost**, a könnyűipari minisztériumban a miniszter első helyettesévé **Ajtai Miklóst**, miniszterhelyettesévé **Nagy Józsefet** és **Földi Lászlót**, a földművelésügyi minisztériumban a miniszter első helyettesévé **Keresztes Mihályt**, miniszterhelyettesévé **Erdői Mihályt** és **Márcsis Antalt**.

A minisztériumokban működő miniszterhelyettesek egyike a miniszter első helyettese, aki a miniszter tennivalóit látja el annak akadályoztatása esetében. A miniszterhelyettesek jogkörét a miniszter határozza meg. A miniszterhelyetteseket a minisztertanács javaslatára a Népköztársaság Elnöki Tanácsa nevezi ki.

a külkereskedelmi minisztériumban a miniszter első helyettesévé **Háy Lászlót**, miniszterhelyettesévé **Csiszár Jánost**, a belkereskedelmi minisztériumban a miniszter első helyettesévé **Gondos Istvánt**, miniszterhelyettesévé **Tausz Jánost**, **Bujtás Mihályt** és **Szemelka Ernőt**, az élelmiszerügyi minisztériumban a miniszter első helyettesévé **Kovács Imrét**, miniszterhelyettesévé **Altomáre Ivánt**, **Pelóházi Sándort**, **Tasnádi Andort** és **Szász Ferencet**,

az építésügyi minisztériumban a miniszter első helyettesévé **Szűcs Lászlót**, miniszterhelyettesévé **Brutó Jánost**, **Kökény Mihályt** és **Trautman Rezsőt**,

a közlekedés és postaügyi minisztériumban a miniszter első helyettesévé **Prieszol Józsefet**, miniszterhelyettesévé **Katona Antalt** és **Földvári Lászlót**,

a népművelési minisztériumban a miniszter első helyettesévé **dr. Janosi Ferencet**, miniszterhelyettesévé **Mihályfi Ernőt** és **Erdői Sándort**,

a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban a miniszter első helyettesévé **dr. Jóbort Magdát**, miniszterhelyettesévé **Kovács Józsefet**,

az egészségügyi minisztériumban a miniszter első helyettesévé **Simon Lászlót**, miniszterhelyettesévé **dr. Doloschall Frigyeszt** kinevezte.

Az iskolai fegyelem

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium az elmúlt héten értekezletre hívta össze a megyei és kerületi tanácsok oktatási osztályának vezetőit, a középiskolák igazgatóit és a tanulmányi felügyelőket. Az értekezlet iskoláink legégetőbb kérdéséről tárgyalt: a tanulmányi fegyelem megszilárdításáról.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének a vallás- és közoktatásügyi minisztérium munkájával kapcsolatos határozata óta jelentős eredményeket értünk el közoktatásunk számos területén: megjavult a tanulók szociális összetétele, már a tanév kezdetén megjelentek az új és jó könyvek, felszámoltuk az ellenség káros irányzatát, amely túlzott tanulmányi követelmények felállításával igyekezett gáncolni a munkás- és parasztszármazású diákok tanulmányi előmenetelét.

A jelentős eredmények láttán azt gondolhatnók, hogy az 1950-51-es tanévben nagyot javult az általános tanulmányi eredmény. Mégis, az iskolákból érkező jelentések arról adnak számot, hogy negyedévkor a tanulók 26,6 százaléka részvett intenzív és megrövidített tanulásban. A rossz tanulmányi eredmény okát az iskolai fegyelem meglazulásában kell keresni. A tapasztalat és az igazgató értekezletén elhangzott felhívások azt mutatják, hogy a helyi tanácsok és tömegszervezetek — az iskolai munka rovására — túlzott mértékben terheltek meg a tanulókat és a pedagógusokat társadalmi munkával. A tanulási, de a tanítás is háttérbe szorult, másodrendű feladattá, iskoláinkban elburjánzó fegyelmelenségnek forrásává vált.

A tanulmányi értekezleten Darvas József és Révai József miniszterek felhívták a pedagógusok előtt az iskolai fegyelem megszilárdításának eszközeit. Darvas József az iskolák egyszemélyi felelős vezetőinek: az igazgatóknak feladataról beszélt. Révai József a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége nevében ígerte meg, hogy minden segítséget megadnak a pedagógusoknak az iskolai fegyelem helyreállítására. — Hangsúlyozta: jó tanulás és jó tanítás nélkül ötéves tervünk eredményét veszélyeztetjük!

A volt Kölcsonös Segélyező épületébe költözik a DEBRECZEN

Február elsején a »DEBRECZEN« szerkesztősége és kiadóhivatala új helyiségbe költözik. A volt Kölcsonös Segélyező épületében, a Kossuth-utca 8. sz. alatt, a győgszertár mellett lesznek a »DEBRECZEN« új helyiségei.

Kérjük Olvasóinkat és Hirdetőinket, hogy február hó elsejétől, csütörtöktől kezdve minden a lappal kapcsolatos ügyben, valamint hirdetésekkel már az új helyiségben keressenek fel bennünket.

»DEBRECZEN« szerkesztősége és kiadóhivatala

Felemelt prémium, flanel- és kartonvásárlási utalvány a szerződéses sertéshizlalóknak

A kétéves állattenyésztési tervben belül is különös gondot fordít a kormány a sertés- és szarvasmarhaállomány fejlesztésére. Ebből a célból egész sor újabb intézkedés történt, amely még az eddigieknél is nagyobb előnyökben részesíti azokat a dolgozó parasztokat, akik részt vesznek a szerződéses állattenyésztési, hizlalási akciókban. A Nép-gazdasági Tanács határozata értelmében felemelt prémiumot kapnak azok a dolgozó parasztok, akik sertéshizlalási szerződést kötnek az állammal, vagy akik régebbi szerződésük alapján ezután szállítják le a sertéseket.

A felemelt prémiumok összege a következő:

100—120 kg-ig	—40 fill/kg
120—130 kg-ig	—60 fill/kg
130—150 kg-ig	—80 fill/kg
150— on felül	1.— Ft/kg

Ezenkívül a szerződők flanel- és kartonvásárlásra utalványt kapnak a földművelésszövetkezetektől, amelyre felérésben a szerződés megkötésekor, felerésben pedig a sertés átvadásakor összesen 5 méter flanelt és 5 méter kartont szolgáltatnak ki jogszabálytól áron a szövetkezeti boltok.

Hasonlóképpen állattenyésztésük fejlesztését szolgálja, ugyanakkor a termelőcsoporthoz tartozó állattenyésztőknek a tagjainak jólétét növeli, hogy azok a tagok, akik háztáji gazdaságuk számára kecsát, vagy tehenet akarnak vásárolni, 300 illetve 1500 forintos kedvezményes hitelt kaphatnak termelőszövetkezetektől.

A süldőhizlalás terén állami gazdaságainkban, termelőcsoporthoz tartozó állattenyésztőkönél is rá kell térnünk az expressz hizlalásra. Ennek a nálunk még kevésbé ismert módszernek jelentősége abban áll, hogy alkalmazásával süldőket a szokásos hizlalási időnél 2—3 hónappal korábban meghizlalhatjuk, jelentős mennyiségű takarmányt takaríthatunk meg és a sertésminősége is jelentősen feljavul. Földművelésügyi kormányza-

tunk rövidesen népszerű füzetekben, előadásokon keresztül ismerteti az expresszhizlalás módját minden érdeklődővel.

Szarvasmarhatenyésztésünk terén is ideje, hogy szakítsunk a régi szokásokkal. Biztosítanunk kell többek között, hogy a vágásokra kerülő marhák tesztúlya legalább 50—100 kilogrammal meghaladja a mai átlagot. Ezen kívül el kell érni a 60 százalékos borjazási arányt, mégpedig oly módon, hogy a teheneket ivarzás alatt legalább kétszer párosztatjuk.

Különsen fontos, hogy a helyi tanácsok fokozott súllyal foglalkozzanak az állattenyésztés fejlesztésének kérdésével, biztosítsák a terveknek megfelelő kocsis és tehénállomány beállítását, a sertések évenként kétszeri malacoztatását!

Téli gyümölcsfaápolás

Dolgozó parasztágunk jelentős része foglalkozik gyümölcsfatermeléssel. A gyümölcsfatermelés komoly jövedelmező üzeme. Korszerű agrotechnikai eljárások időbeni elvégzésével a gyümölcsfák gondos ápolásával nagymértékben fokozhatjuk a termés minőségét és ezzel arányban a várható jövedelmet is.

A gyümölcsfák téli hónapok alatt is fontos feladataink vannak. A téli hónapokra esik a fátisztogatás munkája, amelynek elvégzésével a kártevők millióit semmisíthetjük meg. A gombabetegségek spórái, a hernyók bábjai és a lepkék tojásai a fátörzsön lévő repedésekben telepednek át. A tisztogatási munkálatokkal drótkéfével, kéregkaparóval ezeket a kártevőket lezetítjük a fátörzsről és ezzel jelentősen elősegítjük az ellenük való védekezést.

További fontos feladatunk az ázásokon lévő száraz hernyófészkek leszedése, összegyűjtése és elvégzése. A munkálatok gondos elvégzésére fordított fáradság bőségesen megtérül a több termésben.

Állami gazdaságaink példamutató módon járnak el a gyümölcsfák tisztogatási munkálatainak elvégzésében. A legtöbb hajdú-bihari állami gazdaság dolgozóit már nemcsak a gyümölcsfák tisztogatási munkáját fejezték be, de elvégezték a metszőkés munkát is. Használó a helyzet a szabolcs-szatmári állami gazdaságokban, ahol szintén befejeződött ez a munka. A gyümölcsfák szükségessé műtrágyázását és most a metszési munkálatoknál tartanak.

Ne késlekedjünk a fátisztogatási munkák elvégzésével, mert ezeket február végéig be kell fejezni, csak így nyerünk elegendő időt a későbbi munkák zavartalan elvégzésére.

Megkezdődött a szerződés-kötés a gépállomásokkal

A hajdú-biharmegyei alközpontokhoz tartozó gépállomások teljes lendülettel folytatják a munkát a tavaszi időnyre. Serény készülődés folyik a gépállomásokon, szerelik, javítják, tisztítják a gépeket, traktorokat, felülvizsgálják mind, üzemképessé teszik valamennyit, hogy pár hét múlva már a dolgozó parasztok, termelőszövetkezeti csoportok rendelkezésére álljon. A Pártkongresszusra való felajánlás és lelkes készülődés fokozta a munka lendületét: a felajánlások között szerepel az is, hogy a gépállomások valamennyi mezőgazdasági gépet rendbehozzanak, újja varázsolják.

A dolgozó parasztság, az egyénileg dolgozó kis- és középarasztok egyre jobban megszeretik a gépállomásokat, meghitt barátja, hűséges segítő társa, lelkiismeretes oktatója és tanítója lett a gépállomás. Tanít, szakismertetet nyújt minden kérdésben a dolgozó parasztságnak. A dolgozó parasztság a természetvédelemmel szembeni eredmények láttán arról is meggyőződött, hogy a gépi munka a gépállomás traktor- és igen sok jó egyéni telje-

nütt fokozta a termést, emelte a terméshozamot és így gazdaságilag is kifizetőbb a gépi szántás-vetés, a gépállomásokkal való szerződés.

Deli István monostorpályi dolgozó paraszt mondotta: — Én már csak a gépállomással szerződök, mert rájöttem, hogy érdemes, kifizető. Jobban megforgatják a földet, jobban előkészítik a talajt és jó terméssel fizet a föld.

Deli István véleményét és megállapítását osztja igen sok hajdú-bihari dolgozó paraszt: ezt igazolja, hogy megindult a szerződés-kötés a gépállomásokkal a tavaszi munkákra: egyre több dolgozó paraszt köti meg a szerződést. Sok olyan dolgozó paraszt kötött már szerződést, aki még ősszel fogattal, igával művelte a földjét.

A hajdú-bihari gépállomási alközpont beigazolta, hogy jó munkára képes: az őszi építési kiskönyvtára 118 százalékkal túlteljesítette az országos viszonylatban is az első csoportban végzett.

A hajdú-bihari gépállomási alközpontban működött az egyik legjobb brigád, a hajdúböszörményi Kiss-brigád és igen sok jó egyéni telje-

sítmény is adódott. Így a debreceni gépállomáson Nagy Ferenc traktoros 278, Kosztu János 250, Mátyás János 183, Kovács Béla 182, Kovács Mihály 173 százalékra teljesítette normáját.

Jó munkájuk még fokozza a bizalmat a dolgozó parasztok körében a gépállomás munkája iránt — ezért köt egyre emelkedő számban a gépállomásokkal szerződést.

A HÉT KÖNYVEI

Szakra Könyvkiadó:

Lenin művei I. kötet 576 oldal, köve 18 forint. — A magyar nemzet jövedelem és annak elosztása egykor és most (MDP közp. előadó ir. előadása 2. sz.) 34 oldal, füzve 1 forint. — A tagjelölt és tagfelvételről (Pártépités kiskönyvtára II. sz. II. kiadás 60 oldal, füzve 1 forint. — Az éberségről (Pártépités kiskönyvtára 17. sz. II. kiadás) 124 oldal, füzve 2 forint. — Kádár János: Lenin-Sztálin tanítása, a Pártiról (MDP pártfőisk. előadás, 7. sz.) 32 oldal, füzve 80 fillér. — Meyer: Amerika a pusztulás útján, 248 oldal füzve 9 kört. **4 oldal!**

1951 január 28.

ve 15 forint. — Történelemhíműsítő II. kiadás, 84 oldal, füzve 2,50 forint. — Zabozslajeva: A fülöpzigeti nép függetlenségi harca (nemzetközi kérdések 48. sz.) 74 oldal füzve 2 forint.

Szépirodalmi Könyvkiadó:

Mikszáth Kálmán: Gavallérok, 56 oldal, füzve 2 forint. — Kowalski: Falusi élet (regény) 260 oldal, füzve 17-50, köve 23 forint.

Művelt Nép Könyvkiadó:

Efendi Zsolt: A vilám (természettudományos kiskönyvtár, 55. szám), 24 oldal, füzve 1 forint. — Szovjet klubok (cikkgyűjtemény), 72 oldal, füzve 5, köve 8 forint.

A boldogabb élet felé vezető utat választja a megye dolgozó parasztsága

A termelőszövetkezetek, termelőszövetkezeti csoportok, nagyüzemi mezőgazdaságnak ezek a korszerű, haladott formái ma már egyre népszerűbbek, az állami gazdaságok mellett a fejlődő mezőgazdaság legizmosabb pillérei. — A szocializmus alapjait falun, tanyákon a termelőszövetkezetek képviselik amelyek egyre több és több dolgozó parasztot hódítanak meg: egyre több dolgozó kis- és középparaszt ébred rá, hogy a jövő útja, a fejlődés záloga a nagyüzemi, szövetkezeti társas gazdálkodás. A felvilágosítás, meggyőzés, a szövetkezetek nagy terméseredményei, a kisparcellákban való gazdálkodás nehézségei odahatnak, hogy minél többben és többen ismerik fel: történelmi szükségesség, a fejlődés egyetlen lehetősége az egyéni földművelésről a társasgazdálkodásra való áttérés.

A társasgazdálkodás fejlődése a termelőszövetkezetek megerősödése jól szemléltető a számok tükrében. A fejlődés állandó és emelkedő ütemű országos viszonylatban, mint közélebről Hajdú-Bihar megyében is.

Az 1949. év még a kezdet éve volt, az indulás — de rohamos a fejlődés az elmúlt évben, 1950. év őszén és most 1951. év elején újabb nagy fejlődési hullám vonult végig és a számok, adatok bizonyítják, hogy a termelőszövetkezeti mozgalom jó úton halad, a dolgozó parasztság tömegei térnek át a társas, nagyüzemi gazdálkodásra. A szocialista szektor — az állami gazdaságok és termelőszövetkezeti csoportok — az ország vetésterületének 14 százalékán gazdálkodik.

A legújabb kimutatás szerint az országban közel 2500 termelőcsoport működik, ebből Hajdú-Biharban 150 termelőcsoportot tartanak nyilván. Az emelkedés az elmúlt év őszén ugrásszerűleg megállapítható. Az elmúlt év júliusában még 1800 körül járt a termelőszövetkezeti csoportok száma, míg hat hónap alatt közel 500 új csoport alakult. A tagok száma megkétszereződött Hajdú-Bihar megyében is.

A termelőszövetkezetek birtokában lévő föld 800.000 holdon felel meg. Az ország második legnagyobb termelőszövetkezete Hajdú-Biharban Nádudvaron, öt termelőszövetkezet egyesüléséből alakult, ez a Szilágyi-termelőszövetkezet, amely 3600 holdon gazdálkodik, többszáz család a tagja. A legnagyobb állami gazdaság — a hortobágyi is — Hajdú-Bihar megyében működik.

Debrecen határában is szembe-tűnő a fejlődés, ha nem is éri el teljesen az országos átlagot. 1400 volt a debreceni-környéki termelőszövetkezeti tagok száma és ma már 2300, a vetésterületnek 9-8 százaléka volt termelőszövetkezeti a közelmúltban, a most megindult fejlődés nyomán már 13,9 százalék, közel 14 százaléka a vetésterületnek a termelőszövetkezeti tagok művelése alatt áll.

A felvilágosító, meggyőző munka sok dolgozó kis- és középparasztot győzött meg. Nagy árforgó hatása volt a Szovjetunióban járt parasztküldöttek beszámolóinak is, amikor az ott járt dolgozó kis- és középparaszt, mint tárgyalagos, hiteles szemtanú feltárta az ott szerzett tapasztalatokat, elmondta az ott látottakat, megismertette a hajdú-bihari dolgozó paraszttal a világ legfejlettebb mezőgazdaságát, a Szovjetunió kimeríthetetlen gazdag tapasztalatait, a gépesítés nagyszerű eredményeit. A saját szemének kellett azután hinnie a dolgozó kis- és középparasztnak, a nagy terméseredmények láttán, amelyek azt igazolták, hogy a szövetkezeti társas gazdálkodás fölényben van az egyéni gazdálkodás felett. Hajdú-Bihar megyében a búzával 9.60—10 má-

zsás átlagtermés volt az egyéni 7 mázsával szemben, a cukorrépánál 100—120 mázsa, sőt a macsi Kosuthnál 200 mázsa, az egyéni dolgozó 80 mázsájával szemben. Tengeri egyéniénél 12, termelőszövetkezeti csoportoknál 15 mázsás volt. De beszélhetünk a gyapot, rizs, mák, napraforgó nagyobb terméseredményéről is.

Ezek győzték meg egyre nagyobb számban a dolgozó kis- és középparasztokat hogy önkéntesen kerjék felvételüket a termelőszövetkezeti csoportba. Így indult meg a biztos fejlődés Hajdú-Biharban.

Megyénkben is egyre erősödik, izmosodik a termelőszövetkezeti mozgalom. Új színt jelent a szövetkezeti mezőgazdasági életben, hogy sorra alakulnak meg a szülőtermelő csoportok, új réteg vonul be a nagyüzemi gazdálkodásba, új tömeg ismeri és élvezi a

nagyüzemi társasgazdálkodás előnyeit. A fejlődés útja egyenes és töretlen: új tanaközpontok, új falvak épülnek, traktorok szántják a földet, a gépeket egyre jobban megszereli és használja a dolgozó paraszt korszerű a vetés, földforgatás, növényápolás, feladja a maradi elveket a dolgozó paraszt, nem fél az újtól, nem fél tanulni, bővíteni tudását, szakismeretét. — Megfogadja a kormányzat útmutatását, tanácsát, mert rájött arra, hogy érdemes a kormányzat szavára hallgatni. Megszereli, értékeli a termelőszövetkezeti csoportokat, meg a habozó, kételkedő is határoz: csatlakozik a termelőszövetkezetekhez. Viszi a földjét, állatjait a közös gazdálkodásba, családtagjai is ott kívánnak dolgozni. Fejlődik Hajdú-Biharban, mint az ország bármely részén a termelőszövetkezeti mozgalom.

A permetezéshez szükséges rézgálic és mésztartalmának szabályozása

A földművelésügyi miniszter rendelettel szabályozta a növényvédelmi célra szükséges rézgálic és égetett mésztartalmát.

Állami gazdaságok, egyéb mezőgazdasági állami vállalatok, termelőszövetkezetek és termelőszövetkezeti csoportok az 1951. évi anyagtervekben megállapított mennyiségű rézgálicot és égetett meszt kapják.

Az egyéni gazdálkodók — további intézkedésig — további égetett mészt — továbbá intézkedésig — kat, holdanként 20 kg rézgálicot és ugyanannyi égetett meszt vásárolhatnak. A közvetlenül (direkt) termő amerikai fajtajú szőlővel beültetett terület után meszt sem kiszolgálni, sem vásárolni nem szabad. Kivétekléppen

az otelló szőlőfajtaival beültetett terület után kat, holdanként 10 kg rézgálic és ugyanannyi égetett mészt vásárolható.

Azok az egyéni gazdálkodók, akik terménybeadásra kötelezettek, terménybeadási lapjukkal, a többiek pedig a helyi tanács igazolásával vehetik át a rézgálicot a földművelésügyi csoporttól, vagy a Műtrágya- és Növényvédőszerértékesítő Vállalattól. Az égetett meszt pedig vagy a földművelésügyi csoporttól, vagy a Tüzelőszer és Építőanyagértékesítő Vállalat helyi lerakatótól szerezhetik be.

Az egyéni gazdálkodó szülőtermelő csoportjának tagjai a rézgálicot és meszt a csoport útján szerzik be.

Melegágy, tejház, vasbetongöré, istálló, dohánypajta

Igy bővülnek a tiszalöki járás termelőcsoportjai...

A kormány jelentős segítséget ad a termelőszövetkezeti csoportok dolgozó parasztságának. Az 1951-es tervében — hogy csak egyetlen járást ragadjunk ki — a tiszalöki járásban 739.200 forintot fordítanak a járás területén lévő termelőszövetkezeti csoportok bővítésére, a termelőcsoportokban végzendő új beruházásokra.

A tiszadobi Tánicsics a legjobb termelőcsoport a járásban. Ezt méltányolja a kormányzat akkor, amikor lehetővé teszi, hogy a csoport új tehénállatot építsen a szép tehénállomány számára és hogy felépüljön a tejház, a tehének tejhozamának feldolgozására. A sertésfenyésztesben is szép eredményekkel büszkélkedhetik a csoport, az új szülőszabadszállás további segítséget nyújt a malacok nevelésére. Sertésfiataltól és keverőház egyformán ennek szolgálatában áll.

Büdszentmihályon a „Petőfi”-ben helyreállítják a dohánypajtát, újjáépítik a tehénistállót, meg a sertésfiatalt. Nem lesz már gond a sok kocával, tehénnel. A község másik csoportjánál, a „Dózsa”-nál, az az örövendes újság, hogy a Terv jóvoltából itt is helyreállítják a sertésfiatalt s új dohánypajta mellé új magtárt is kap a termelőcsoport.

A tiszalöki „Petőfi” csoport új, vasbetonból épülő tengerigöréet kap. Disznóhizlaldát állítanak fel, még kavaróház is lesz hozzá. A szövetkezeti juhászat lehetőség egy juhudály megépítésével javulnak. A csoportnak

a kertészete számára sokat jelent, hogy a melegágyakat üveglablakkal látják el.

Eszláron, a századforduló hírhedt „eszlári perének” színhelyén már más gondolatok foglalkoztatják a falu dolgozó lakosait, mint az a világméretűre felfűjt szennáció, amely annakidején arra volt jó, hogy a kizsákmányolt ninesztelenek figyelmét elterelje és bűnbakot keressen a nagybirtokos kulákok helyett, akik végzetes nyomorban tartották ennek a falunak a népét is.

Eszláron ma már arról beszélnek a dolgozó parasztok, hogy a jól működő „Vörös Csillag” mellé két új termelőszövetkezeti csoport alakul. Völgyesi Tivadar, Lipkovics Miklós, Cs. Nagy József és a többiek kemény munkájának nyomán eredményeket ért el a „Vörös Csillag”. Most új juhudály és hizlalda épül a csoport tanyáján.

A „Vörös Csillag” nyomdokaiba akar lépni a két új termelőcsoport is majd. Az egyiknek a szervezésére már jól haladnak az előkészületek. A Basahalom-tanyán lesz ez a csoport. Meglesz mind a kettő a Magyar Dolgozók Pártja második kongresszusára. A tiszalöki járási tanács mezőgazdasági osztályának dolgozó ezt ajánlották fel a kongresszus tiszteletére és vállalásuknak eleget akarnak tenni.

ZOLTÁNKA

— Apáddal is találkoztam, Zoltánka — kezdte egy este a második liter bor után.

Zoltánka messzibe révedező tekintete megcsillant és felfigyelt a színész beszédére.

— Nagykarolyból jött Debrecenbe. Akkor még csak udvarolt Júliának, az édesanyádnak. Bil volt Nagykarolyban és úgy látják, a tiszturak jobban tetszetek Szendrey Júliának, mint Petőfi Sándor. Lehet, hogy össze is szőlköztek és azért hagyta ott apád dühösen a nagykarolyi bált s másnap estére már itt volt nálunk Debrecenben, a színházban. Ott ült elől a nézőtérben, a publikum őt figyelte és mi színészek is neki játszottunk azon az estén. A színpadról, amikor csak lehetett, az ő tüzes, borongató szemét lestem.

Most rövid szünetet tartott a színész. Csak akkorát, hogy felhajtsonak egy-egy pohár bort. Aztán így folytatta:

— Sándort azonban egy fiatal leány jobban érdekelte az egész komédiánál.

Zoltánka most már nagyon figyelt.

— Kezdő színésznő volt. Néhányszavas szerepeket kapott csak, de hogy nagyon szép volt, az igaz. Felvonásközben Petőfi Sándor felrohant a színpadra, bemutatkozott, Kornéliának és megkérte, hogy az előadás után vacsorázzék vele. A leány boldogan fogadta el a meghívást, ahogyan a színháznál mindenki ki-tüntetésnek vette volna,

Zoltánka felhajtott egy pohár bort és lázas, kíváncsi ajakkal parancsolóan és sürgetve szólt rá a színészre:

— És aztán, aztán?... —

— Hogy vacsora közben miről beszélgettök, nem tudom. De egy órát sem ültek együtt és Sándor megkérte Kornéliát kezét. Nagyon sürgős lehetett neki a dolga, mert kora reggel már az esküvőt is meg akarta tartani.

Hiába intette türelme az okos fiatal leány, hiába magyarázta neki, hogy ez nem lehet komoly szerelem, csak bírtelen fellobbanás, amelyre aludni kell egyet, Sándor hajthatatlan maradt. Hazakísérte Kornéliát, aztán rohant papjához, felverte éjszakai álmából, hogy megbeszélje vele a hajnali esketést. Amikor pedig a tiszteletes nem akart beleegyezni, megfenyegette, hogy átér a pápista hitre és a piébános majd csak megesketi. De ott sem ért el semmit. Borzasztó haraggal hagyta el a plébániát.

Ujabb pohár bor következett és a lázas Zoltánka hajszolta a színészt, hogy tovább beszéljen.

— És aztán? Mit csinált aztán az apám?... —

— Semmit. Aludt egyet és elutazott Debrecenből.

Rövid szünet következett.

— A többit már tudod — folytatta a színész. — Sándor elvette anyádat, a kis színésznő pedig a Nemzeti Színház ünnepelt művésznője lett: Prielle Kornelia.

Újra ittak s a borzós szobában ott volt velük Zoltánka

nagy, erős apjának szelleme.

Már nem ragyogott a fiú szemé. Csüggedt szomorúsággal nézett maga elé.

— Milyen erős, nagyember volt az apám... — tűnődött Zoltánka. — Milyen szép emlékekkel volt tele az élete. Sándor, Petőfi Sándor!... És mi vagyok én?... Zoltánka.

A színész elégedett mámorral szitta pipáját. Zoltánka pedig halkán megkérdezte:

— Mondd, az én apámat soha, senki sem hívta Sándorkának?

— Ha csak az anyja nem, amikor az ólen ringatta! — felelte a színész.

A kocsmá hangos volt. Ők azonban a beszélgetés után csendben ültek egymással szemben. Zoltánka apja költeményeit idézte és a maga kis verselt mormolta. Arra gondolt, mi mindent csinált az apja és mi mindent kellene neki tennie! Apja mindent elért, amit csak akart. Ünnepezték. Szerették. És ha ő esőkhöz jut, azt is az apja emléke szerzi meg neki.

Ültek ott szólanul a színész pipája füstjének gomolygó ködében. Kis idő múlva kérőn, szelíden megszólalt Farkas Pali:

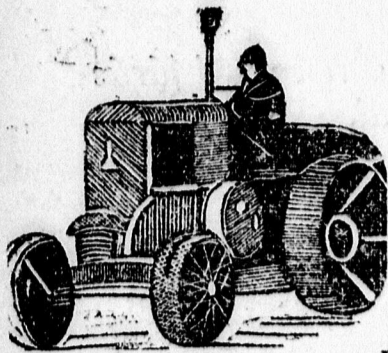
— Zoltánka! Volna-e még egy üvegre való a lajbizsebb?... —

A fiú a pénz után nyúlt, az asztalra borult és keservesen felzokogott.

A színész nem értette. Odahajolt hozzá, a haját simogatta és megkérdezte:

— Miért sírsz, Zoltánka?... —

Simándi Béla

Nők a traktoron

folyamokon is több nő tanul, de ez a szám még nem elegendő: még több női traktorosra van szükség a termelő munka, az ötéves építő terv sikere érdekében. Sok új női munkaadó van szükség a mezőgazdaság fejlesztésével kapcsolatban.

A gépállomásokat egyre jobban megszereti a falu lakossága, a tanyák népe. Összeforrt a gépállomásokkal a dolgozó kis- és középparaszt. Jó munkát végez a gépállomás traktora, segít, tanít, nevel a gépállomás minden dolgozója, megkönnyíti a dolgozó paraszt munkáját, könnyebbé, jobbá teszi életét. A gépállomások munkájából tevékenyen kivesszük részüket a nők is, a női traktoristák és segédtraktoristák.

A nők egyenjogúsítása a gépállomások munkáján keresztül is érvényesül és érzelhető. Egyre több a női traktoristák száma és a múlt év eredményei igazolták, jól megállják helyüket. Egyenrangú munkatársak, egyek a munkában, egyek a kötelességteljesítésben. A gépállomások fejlődnek, izmosodnak. Új traktorokat gyártanak a gyárak, száz és száz új traktor készül az ötéves terv második évében és egyre több traktorvezetőre lesz szükség. Egyik legutóbbi nagy értekezleten a debreceni hajdú-bihari gépállomás központi vezetője mondotta: — 1951 — és az elkövetkező években mind több és több nőt kell bevonni a gépállomások munkájába, mind több és több nőt kell kiképezni traktorvezetőnek. Szükség lesz a fejlődő gépészet során igen sok női traktorosra, akiknek munkakészségére számíthatunk.

Hajdú-Bihar megyében a tél folyamán, január-februárban több traktorvezetőképző szaktanfolyam indul, illetve hetek óta tart. Ezek a tan-

tervben a traktorvezetés-től. A gépállomásokon éppen olyan megbeszélésben van része a női traktorvezetőnek, mint bárhol, bármely munkaterületen. Dolgozó nők, lányok kövessétek példáját, gyertek ti is soraink közé. Mutassuk meg, hogy méltók vagyunk az egyenjogúsításra. Vegyünk példát a szovjet nőktől, akik a traktorvezetésben is élen járnak, kivesszük részüket a mezőgazdasági munkából és hozzájárulnak a kommunizmus építéséhez. Dolgozó nők, jelentkezzünk minél többen traktorvezetőnek!

KÖVESSÉTEK A SZOVJET NŐK PÉLDÁJÁT

Baranyai Ilonka, a gépállomás szaktanfolyam halgatója írta a következő felhívást: „Az ötéves terv sikeres végrehajtása nagy feladatok megoldását hárítja ránk, dolgozó nőkre. A munka minden területén nagy feladat vár ránk, magyar dolgozó nőkre. Nekünk nemesak jogaink, de kötelességeink is vannak a népi demokráciával szemben. En mint ifjú dolgozó nő, kötelességemnek tartom, hogy népgazdaságunk fejlesztése, a békének biztosítása érdekében olyan munkát sajátítsak el, amit eddig csak férfiak végeztek. Így jelentkeztem traktorvezetőnek. A mi munkánknak is hozzá kell járulni a szocializmus építéséhez. Ne higgyetek a nép ellenségeinek, az imperialisták sötét ügynökeinek, a külső ellenség belső megbízottainak, akik el akarnak riasztani

ezt a pénzügyigazgatósági leiratot. Az úr megnézi s egy szót sem ért a számok és utalások tömkelegéből. — Tetszik látni: egyéni elbírálást és a közfoglalmi árak pontos jelzését kívánják. És mi a mi skalánk? Itt van szemben ez a kis parasztbáz. Ebben egy szobát kibérelt, — egy szoba magában — tavaly még magtár volt — kibérelte a hajójegyekezelő s fizet érte két és fél millió koronát egy évre. Mennyit ér akkor a hatszobás nyaraló? — No, de kérem szépen, mit mond erre a feleségem? Azt mondja, hogy bérlem én a házam az államtól? ... Hát nem adót fizetek én érte, hanem teljes bérösszeget? A pénzügyigazgatóság építette ezt a házat arra a célra, hogy a legtöbbet fizetőnek, vagyis nekem, akinek a legkedvesebb, mert tizenötévi házasságom minden megakarított garasa, öröme és reménye benne van, — hogy nekünk felszólva a pretium affektionis legfelső határáig, kiadja? Mit akarnak uram, a feleségemet a tébolydába kergetni? A jegyző esendesen nézett. — Kérem szépen, — bocsánatot — miért tetszik ezt így megbeszélni a nagyságos asszonnyal?

Hajdú-Bihar megyében egyre több nő kerül a traktorra. A jövő hónapban már női traktorvezető-brigádok is működnek.

SZTAHÁNOVISTA ISKOLÁK A SZOVJETUNIÓBAN

A Szovjetunió ipari vállalatánál sok ezer sztahanovista iskolát alapítottak. A múlt évben különösen széles körben terjedtek el, és a sztahanovista munkamódszerek átadásának egyik leghatékonyabb formájává váltak a sztahanovista iskolák. A termelés élenjáró megismertetők, halgazdókkal munkamódszereiket és a műhelyben, a munkahelyen közvetlenül is bemutatják ezeket.

Csupán az urali nehézipparban a múlt év folyamán körülbélül háromszáz sztahanovista iskolát szerveztek meg. Ezek az iskolák jelentős mértékben járultak hozzá a munkások elméleti képzésének fejlesztéséhez. A mesterek és technológusok általánosították az újított tapasztalatait, hogy átadják az egész kollektívának.

A sztahanovista iskoláknak nagyon sok formája van. Ebben kifejezőre jut a dolgozók alkotó kezdeményezése. Így sok vállalatnál cserélték az iskolák működését, ahol az ugyanazt a munkát végző sztahanovisták keresik a tapasztalataikat és kíváncsiak a legújabb munkamódszerekre.

Ditmar tábornok MacArthur szolgálatában

Ditmar tábornok, aki annakidején Hitler rádióengesztérének szerepét töltötte be és a második világháború alatt olyan utóéletben él, mint bárhol, bármely munkaterületen. Dolgozó nők, lányok kövessétek példáját, gyertek ti is soraink közé. Mutassuk meg, hogy méltók vagyunk az egyenjogúsításra. Vegyünk példát a szovjet nőktől, akik a traktorvezetésben is élen járnak, kivesszük részüket a mezőgazdasági munkából és hozzájárulnak a kommunizmus építéséhez. Dolgozó nők, jelentkezzünk minél többen traktorvezetőnek!

Arról még nincsen tudomásunk, hogy Ditmar közvetlenül is segítségére van-e MacArthurnak hadijelentései összeállításában, az azonban tény, hogy az amerikaiak által kiadott hadijelentések hangjukban és tónusukban erősen Ditmar szellemének hatását mutatják.

„Taktikai szempontból meszerien hajtották végre a visszavonulást a hadműveletekben résztvevő alakulatok pa-

rancsnokai” — ebben a diplomatikusan és finom hangnemből tudatja MacArthur vezérkara az észak-koreai csapatok és a kínai önkéntesek csapásainak hatására egyre délebbre szoruló hordáinak fejlesztési menekülését. „A nyolcadik hadsereg elszakadó hadmozdulatok segítségével került ki az ellenség hatóköréből” — jelenti a nyolcadik amerikai hadsereg vezérkara s ez a már mindannyiunk előtt ismerős hangnem, rendkívül erősen hasonlít Ditmar stílusára.

MacArthur hadijelentéseinek ma már senki sem hisz. Minden hazudozót utólag ez a sors. MacArthur „általános” támadásának megindítása előtt még úgy rendelkezett, hogy „mondjátok meg a fiúknak, hogyha elérik a Jalu-folyót, a karácsonyi vacsorát már otthon ehetik meg”. A „fiúk” közül többen ugyan kétkedve azt kérdezték, hogy melyik karácsonyról van szó, erre azonban nem kaptak feleletet többek között azért sem, mert mire MacArthur elhatározta volna magát, hogy valami vaskos hazugsággal kitérjen a válaszlól, már megindult a futás visszafelé.

Ekkor már MacArthur minden gondja az volt, hogy miképpen magyarázza meg ezt a „sikeres elszakadást”, de szerencsésére segítségére sietett ebben Ditmar néhány jól bevált receptje, vagyis az a módszer, amivel annakidején Góbbels és Ditmar akarták „megnyugtítani” az embereket, mondván, hogy „a támadás általában meglehetősen fárasztó és nehéz dolog, a visszavonulás ezzel szemben valóságos élvezet, az ember mást sem tesz, mint fut és egyre fut”.

Ez pedig igazán megnyugtató lehet mindazok számára, akik ebben a futásban részt vesznek.

A fejeircselednek tanulni kell

Írta: MÓRICZ ZSIGMOND

— Nézze kérem — szölt egy úriember a jegyzőhöz —, hogy magyarázzam én azt meg a feleségemnek, hogy nekem hat és félmilliót kell fizetni adót ezért a kis nyaralóért, amit ő különben is úgy utál, mert emiatt nem mehet külföldre nyaralni...

— Tessék megmondani a nagyságos asszonynak, hogy mindenki így panaszkodik.

— No, de kérem, magának közt vagyunk, hogy lehet megértetni egy asszonnyal, hogy ez valami fináncpolitika, hogy egy házra, amelynek évi bérösszeget 600 arany koronára jogtalanul taksálta föl az állam, összesen 285 aranykorona adót lehet kivétni. Azt mondja a feleségem, igen bölcsen, hogy ez rablás. Igaza is van, ez még vágyonváltságnak is sok.

— Kicsit sok bizony. Sok.

— Parancsol egy szivart, jegyző úr?

— Csak egy cigarettát, kezet csókolom.

— Tüzet.

— Köszönöm alássan, — és még fel akarják emelni kérem, tessék csak megnézni

— Hát mivel beszéljem meg? A kávészó főúrral?

— Inkább.

Elnevetett magukat s kicsit hallgattak, szivaroztak.

Parasztasszonyok jöttek, a jegyző bocsánatot kért s felvett velük egy jegyzőkönyvet. A négy asszony négy testvér volt. Örökölték egy tehén és azt a jelen nem lévő ötidik nővér elzsarolta, feléite, eladta s őket kismémitte.

Az adót-fájó úrnak különös volt ahogy az asszonyok beszéltek. Oly önállóak voltak s józanok. Kicsit analfabéták. Mikor aká kellett írni a jegyzőkönyvet, a legöregebbik úgy fogja a tollat, mint félszáz évvel ezelőtt az iskolában a palavesszőt, s mikor elfogyott előtte a papír, tovább írta a betűket az asztalon.

A jegyző nevetett s odanevetett neki; ez az írni-olvasni tudó magyar paraszt! — jelentette a nevetésük.

— Ezeknek nincs férjük? — kérdezte az úr a jegyzőt, mikor az asszonyok elmentek.

— Dehogyan nincs. Mindnek van.

— Akkor miért nem a férjük jött elintézni ezt a dolgot?

— Tudom, hogy nem esketnek meg, jegyző úr. De az a dóga.

— Micsoda?

— Hát, hogy kivége. Én megcsinálom a magam dógát, ú is csinálja meg a maga dógát.

A két úr összenézett. A legény még hozzátette: — Most kell azt kezdeni, mer osztán az asszony rányúl az ember fejire. A fejeircseled tanuljon.

Mikor a legény elment, az urak összenevettek.

— Milyen ostobák vagyunk mi — szölt az adóvesszős úr —, hogy mennyire nem tudunk élni... Honnan hozták ezt a tudományt ezek az analfabéták?

— Hát pedig ez többet ér, mint prima vista fordítani Horatiust... — szölt a jegyző s rágyújtott, — tudja kérem, hogy ezek még a nászéccakán is azon török a fejüket, hogy függetlenítsék magukat egymástól?... Julis vedd tudomásul, hogy nem vagyok rádszorulva... Nincs is itt olyan neveléses dolog, hogy a férjnek szenvednie kelljen a pénzügyi politika következtében a felesége idegessége miatt.

— Hát pedig ez többet ér, mint prima vista fordítani Horatiust... — szölt a jegyző s rágyújtott, — tudja kérem, hogy ezek még a nászéccakán is azon török a fejüket, hogy függetlenítsék magukat egymástól?... Julis vedd tudomásul, hogy nem vagyok rádszorulva... Nincs is itt olyan neveléses dolog, hogy a férjnek szenvednie kelljen a pénzügyi politika következtében a felesége idegessége miatt.

— Hát pedig ez többet ér, mint prima vista fordítani Horatiust... — szölt a jegyző s rágyújtott, — tudja kérem, hogy ezek még a nászéccakán is azon török a fejüket, hogy függetlenítsék magukat egymástól?... Julis vedd tudomásul, hogy nem vagyok rádszorulva... Nincs is itt olyan neveléses dolog, hogy a férjnek szenvednie kelljen a pénzügyi politika következtében a felesége idegessége miatt.

— Hát pedig ez többet ér, mint prima vista fordítani Horatiust... — szölt a jegyző s rágyújtott, — tudja kérem, hogy ezek még a nászéccakán is azon török a fejüket, hogy függetlenítsék magukat egymástól?... Julis vedd tudomásul, hogy nem vagyok rádszorulva... Nincs is itt olyan neveléses dolog, hogy a férjnek szenvednie kelljen a pénzügyi politika következtében a felesége idegessége miatt.

— Hát pedig ez többet ér, mint prima vista fordítani Horatiust... — szölt a jegyző s rágyújtott, — tudja kérem, hogy ezek még a nászéccakán is azon török a fejüket, hogy függetlenítsék magukat egymástól?... Julis vedd tudomásul, hogy nem vagyok rádszorulva... Nincs is itt olyan neveléses dolog, hogy a férjnek szenvednie kelljen a pénzügyi politika következtében a felesége idegessége miatt.

— Hát pedig ez többet ér, mint prima vista fordítani Horatiust... — szölt a jegyző s rágyújtott, — tudja kérem, hogy ezek még a nászéccakán is azon török a fejüket, hogy függetlenítsék magukat egymástól?... Julis vedd tudomásul, hogy nem vagyok rádszorulva... Nincs is itt olyan neveléses dolog, hogy a férjnek szenvednie kelljen a pénzügyi politika következtében a felesége idegessége miatt.

— Hát pedig ez többet ér, mint prima vista fordítani Horatiust... — szölt a jegyző s rágyújtott, — tudja kérem, hogy ezek még a nászéccakán is azon török a fejüket, hogy függetlenítsék magukat egymástól?... Julis vedd tudomásul, hogy nem vagyok rádszorulva... Nincs is itt olyan neveléses dolog, hogy a férjnek szenvednie kelljen a pénzügyi politika következtében a felesége idegessége miatt.

— Hát pedig ez többet ér, mint prima vista fordítani Horatiust... — szölt a jegyző s rágyújtott, — tudja kérem, hogy ezek még a nászéccakán is azon török a fejüket, hogy függetlenítsék magukat egymástól?... Julis vedd tudomásul, hogy nem vagyok rádszorulva... Nincs is itt olyan neveléses dolog, hogy a férjnek szenvednie kelljen a pénzügyi politika következtében a felesége idegessége miatt.

— Hát pedig ez többet ér, mint prima vista fordítani Horatiust... — szölt a jegyző s rágyújtott, — tudja kérem, hogy ezek még a nászéccakán is azon török a fejüket, hogy függetlenítsék magukat egymástól?... Julis vedd tudomásul, hogy nem vagyok rádszorulva... Nincs is itt olyan neveléses dolog, hogy a férjnek szenvednie kelljen a pénzügyi politika következtében a felesége idegessége miatt.

6 oldal

1951 január 28.

Új élet a régi falak között

Beszélő számok a debreceni egyetem fejlődő életéről

Tassú pelyhekben hull a hó... A tudományegyetem épületébe megyünk. Tiszántúli büszkesége az az épület amelyet évszázados tolgafák öveznek. Gyönyörű itt a tavasz és az ős, díszekben pompázik a nyár és tél. Új élet pezsgés ebben a régi épületben. Ma már nem a régi dzsentrivilág „egyetemistái” tanulnak itt, hanem az új élet új emberei — munkások, dolgozók gyermekei. Új lett az élet a régi falak között s a hatalmas épületcsarnokban.

AZ ELEVEN ÉLET HIRDETI itt a munka diadalát. A bölcsészkar tanulmányi osztályán dr. Lemhényi Jenővel, a tanulmányi osztály vezetőjével beszélgetünk arról a hatalmas fejlődésről, amely a debreceni egyetem életében is végbement.

Hogy mennyiben más lett itt az élet, arról a statisztikák beszédes számai is hű képet adnak. Tíz évvel ezelőtt az 1940—41. tanévben például az volt a helyzet, hogy a tanév első félévében 277 orvos és 190 bölcsészhallgató iratkozott be. Ezzel szemben az idei tanév első félévében 575 orvos és 335 bölcsészhallgatója van a debreceni egyetemnek. A tanárszakszaki hallgatók száma 760. A fejlődés tehát az elmúlt tízévihez viszonyítva számbelileg hatalmasat növelt.

Egyetemünkön most életbelépő új szervezeti szabályzat — mondja dr. Lemhényi Jenő — az új tanulmányi, vizsga és fegyelmi rend, az egyes karok reformjai, az egyetemeken új szervezeti létesítése teremti meg a szocialista egyetem kialakulásának szervezeti előfeltételeit. Ezeket a szervezeti előfeltételeket töltik meg tartalommal az egyetemeken újonnan átalakított és megerősített pártszervezetek, a vezetőségi választásokkal megerősített DISZ-szervezetek.

MUNKÁSOK ÉS DOLGOZÓ PARASZTOK gyermekei mind fokozottabb

mértékben jönnek egyetemünkre. Amíg tíz évvel ezelőtt az akkori egyetemi hivatalos statisztika kimutatásai szerint sem az orvos-, sem a Bölcsészhallgatók között nem volt egyetlen munkásszarmazású hallgató sem, eddig ma már egyetemi hallgatóink 50 százaléka munkás és dolgozó paraszt származású.

Egyetemünkön ma már a tervszerűség érvényesül mind az oktató munkában, mind a tanulásban. Minden professzor, minden előadó előre elkészítette a félévi oktatási ütemtervét s a hallgatók tanulási munkája is tervszerű és folyamatos volt. A hallgatók folyamatos tanulását az egyes karok és professzorok ellenőrizték s ehhez még hozzá kell tenni azt is, hogy nemcsak ellenőrizték, hanem segítették is.

A tanulmányi színvonal emelkedését mutatják — mondja Lemhényi — a mostani vizsgaidőszak eddigi letett vizsgáinak számszerű eredményei is. Egyetemünkön eddig 3859 vizsgát tettek le a három kar hallgatói. Ebből 1982, azaz az összes vizsgák 51,4 százaléka jeles. Az egyes karokon nem egyforma ez a megoszlás. A bölcsészkaron a letett 940 vizsga 72 százaléka,

azaz 680 jeles. A természettudományi karon 1281 vizsgából 688, azaz 54 százaléka jeles. Az orvoskaron 1621 vizsgából 614, azaz 38 százaléka jeles. Munkás és dolgozó paraszt származású hallgatóink, annak ellenére, hogy hátrányokkal indultak nekik egyetemi tanulmányaiknak.

NEM MARADTAK LE vizsgaeredményeikben.

A munkás és dolgozó paraszt származású hallgatók 1549 letett vizsgájából 790, azaz a letett vizsgák 51,5 százaléka jeles, ami jobb mint az egész egyetem átlaga. Az előző évek enyhébb követelményei mellett az eredmények rosszabbak voltak. Most a magasabb követelmények mellett az eredmények jóval magasabbak az előző évek eredményeinél. Ennek oka az, hogy megváltozott hallgatóink munka erkölcsi, munkafegyelmé, a tanuláshoz való viszonya. Tudják azt, hogy az idejében és jól letett vizsga hazafias kötelességük.

Nagy és jelentős utat tett meg a debreceni egyetem fejlődés tekintetében. Újszemű hallgatói vannak ennek az egyetemnek, akik több és jobb tanulással vívják békeharcaikat.

A Szabad Föld írja:

Rablás „hivatalos” jóváhagyással

A debreceni nagyszepesi „Miesurin” termelőcsoport tagjai elhatározták, hogy most, a téli napokon átépítik korszerűsítik hízaladjukat. Beszerették a szükséges anyagot és az egyik Józsa közszobeli magánépitőmesterrel szerződést is kötöttek. A szerződésben a mohó építőmester a falazási munkáért kétszerte, a tűzfal rakásáért pedig mintegy tízszeres többlet számolt fel a megállapított munkadíjra!

Ezzel a furcsa szerződéssel kapcsolatban el kell

mondanunk a következőket: A debreceni Megyei Beruházási Vállalat „felülvizsgálta” ezt a rablószervezést és — jóváhagyta!

Megyei Beruházási Vállalatainkra nagyjelentőségű, fontos feladat hárul. Lelkiismeretes jó munkájukkal sokmillió forintot takaríthatnak meg dolgozó népünk számára. Eppen ezért javasoljuk, hogy azoknak ügyét, akik ilyen felelőtlenséggel és nemtörődomséggel végzik a munkájukat vizsgálják meg alaposan!

„Mulatságos történet szele emmel és tyúkokkal”

Betty McDonald író, „A tojás és én” című regényének zajos sikere volt. Hajmosószert és koktélt neveztek el „A tojás és én”-ről, a divathölgyek sárga bürösnytojásokat tűztek fel a kalapjukra, a pipercókók pedig zöld alakra festett sárga tojásokat viseltek a nyakkendőjükön. A dancingokban új táncot jártak, a „A tojás és én”-t, hetvenöt klub alakult „A tojás és én” címen, végül a Waldoff Astoria szakszakszám különleges omltetet talált fel és az írónőről nevezte el. S mikor egy amerikai lap körkérdezt intezett olvasóhoz: „Mi tetszett Önnek Betty McDonald regényében?” kiderült, hogy valamennyi olvasó már elfelejtette a könyv tartalmát. Így válaszoltunk: „Ugy emlékszem jól szórakoztam”. A díjat a legpontosabb választ kapta: „Mulatságos történet szerelemmel és tyúkokkal!”

Íjja Ehrenburg írta le ezeket a sorokat „A békeért” című kötetében és ezért idéztük itt, hogy meglássuk a kiáltó ellentéteket még jobban, ha egy nálunk megjelent valóban irodalmi alkotással kapcsolatban megkérdezzük barmelyik DISZ-fiatal, felnőtt munkást vagy dolgozó pártvezetőt, néphez hű értelmiségit. Sebe Márton hajdúbagosi DISZ-fiatal termelőcsoporttag is egyenes választ ad kérdésre, ha érdeklődünk, milyen könyveket olvasott az utóbbi időben. Nem azonnal felel. Gondolkodik.

— Azért nem feleltem azonnal — szólal meg aztán — mert azon gondolkodtam, melyik könyvből tanultam a legtöbbet. Olvastam sokat. Itt van például Gorelik: „A Sztálin-díjas” című műve. Azért említem ezt elsőnek, mert példamutatás ez előttem. Bár én mezőgazdaságban dolgozom, nekem is példát mutatót, segítőt munkámban. Megismer-

tem a szovjet sztahanovisták életét, munkafegyelmét és azt, hogy csak áhhatatos, kitartó munkával lehet elérni a kiváló eredményeket.

— Ugyancsak nagy élményt jelentett számomra Akszajev: „Távol Moszkvától” című könyve is, melyet szintén a napokban olvastam el. A könyvtár részére érkeztek a napokban hasznos mezőgazdasági szakmunkák, melyek a szovjet kolhozélettel és a mezőgazdaság korszerűsítésével foglalkoznak. Természetesen ezek igen nagy segítségemre vannak munkámban. De hogy tovább lássak a szántóföldeken marxista műveket is olvasok. Szálin műveinek eddig megjelenő kötetét megvásároltam. A muliban nem gondolhattam arra, hogy könyvet vásároljak.

Tovább beszélgetünk Sebe Márton parasztfiataljal és rájövünk arra, hogy Sebe Márton pontosan meg tudja mondani, mi tetszett, vagy mi nem tetszett egy-egy regényben, könyvben, műb, amit tanulnak belőle, akár csak az új magyar olvasóközönség tízezres tábor. Igaz, hogy nálunk nem bestseller a „A tojás és én” és Gorkijról, Fagyejevéről, Szimonovról, Solohovról nem neveznek el táncokat, könyvek címéről koktélt, különleges omltetet, de olvassák őket és tanulnak tőlük, mert a való életet mutatják meg, valódi problémákat vetnek fel, melyek megvannak Sebe Mártonnál éppúgy, mint minden becsületos magyar dolgozónál.

És Marx—Engels, Lenin—Sztálin tanításai szava: — a legbölcsőbb és legigazabb és legtisztább „szöveg”, amelyet emberi nyelven leírtak s millió meg millió könyvben öltöttek testet. A halhatatlan utmutatás mindnyájunké lett.

Mark Twain:

AZ ÓRÁM

(Mark Twain (1835—1910.) amerikai humorista. Műveiben az amerikai kispolgárok képmutatását, nagytekénységét, korlátoltságát oszterozza.)

Szép, új óram másfél esztendő óta járt potosan; nem késett soha és nem is sietett. Egyetlen egyszer sem állt meg és szerkezetében semmi sem tört össze. Most már tehát csálhatatlannak tartottam az időről való véleményét; életrejeit és csontrendszerét pedig elpusztíthatatlannak. Egy este azonban feledékenysémem miatt mégis lejárt. Búsultam miatta és úgy éreztem, mint jövendő bajok és sorscsapások előhírnökét. Csak lassacskán tért vissza a jókedvem. Felhúztam újra az órát s csak úgy találomra meg is igazítottam, aztán kivertem fejemből minden habonás gondolatot és rossz sejtélmét.

Másnap reggel beállítottam a város egyik legnagyobb órásmesternek üzletébe, hogy pontosan megigazítsam az órámot. A gazda maga vette ki a kezemből s hozzáállott, hogy megjavítsa.

— Négy percel késik — mondotta — a regulátort előbbre kell tolni.

Megkísérletem, hogy megakadályozzam benne és meg akarám érteni vele, hogy az én óram hibetelen pontosan jár. Hiába, ez az emberlajka öltözött keltáposztajef csak azt látta, hogy az

órám négy percel késik s hogy a regulátort előbbre kell tolni. Kértem és könyörögtem, hogy ne tegye lelki gyötrelomben ott táncoltam körülötte hiába. Hídegyvéri kegyetlenséggel megsejtekedte a gyalázatosságát.

Eltől a pillanattól sietni kezdett az óram, nap-nap után egyre jobban és jobban. Egy hét leletéttel valóságos láz fogta el és pulzusa százötven fok volt árnyékban. — Alig telt el két hónap, már a város összes óráit messze maga mögött hagyta és tízennégy és fél nappal előzte meg a kalendáriumot. Még tarka októberi lomb bólogatott a fákon, s az óram már benne tülekedett a novemberi hóban. A házbér, az esedékes számlák és egyéb esedékes adósságok fizetési hatánapja olyan örületes gyorsasággal közeledett, hogy már végső kétségbeesés fenyegetett. Elvittem hát az óráshoz, megreguláltassam. Az órák megkérdezte, hogy volt-e már javítva. Mikor azzal a megjágyzással feleltem, hogy sohasem volt még szükség rá, gonosz mofojgás futott végig az arcán. Mohón kinyitotta belepillantott valami furcsa dolgot csipesztett a szemébe, ami nagyon hasonlított a kockavető pohárhoz és pontosan megvizsgálta a kereküket.

— Tiszogaini és olajozni kell — mondotta — azonkívül regulálni is. Egy hét múlva jöjjön el érte. Tiszítótan megalajozva és regulázva kaptam vissza az órámot de most borzasztóan lassan járt és ketygése olyan volt, mint a síri harangs. Lekértem minden vo-

naot, nem tartottam be a találkámot, s késéseim miatt gyakran nem jutottam ebédhez. Az óram három nappal egyre-másra négyet csinált. Előbb tegnap, aztán tegnap előtt, majd meg múlt hét lelnálam és annyira jutottam az elmaradásban, hogy már sehogy se találtam helyemet a mostani világban.

Újra elmentem hát az óráshoz. Szemem látára egészen szétszedte az órát és azt mondta, hogy a cillindere „megdagadt”, de három nap alatt vissza tudja apasztani eredeti nagyságára.

Azontúl átlag jól járt az óram. De csak átlag. Félnapon át mint a villám rohant szakadatlan kaltozással, csikorgással, fujtatással és szuszogással, hogy larmájától még a saját gondolatomat sem hallhattam meg. Nem volt óra az egész országban, amely örült rohanásba utol tudta volna érni. A nap hátralevő részében viszont lassan járt és úgy totyogott, hogy egész szerzett előnyét elvesztette, s mind a többi óra utolérte. Egyszer huszonegy órában azonban az igazi helyére jutott a mutató pontosan jelezte az időt. Ezt a tempót rendszeresen megtartotta, s így senki sem mondhatta róla, hogy akár többet akár kevesebbet tenne a kötelességénél.

Az óra jó tulajdonságaitól azonban többet követel az ember, mint hogy csak általában és nagyjában járjon pontosan. Elvittem hát újra az óráshoz. Azt mondta, hogy a főtelegy törött és én önmomének adtam kifejezést, hogy nem

történt nagyobb baj. Öszintén megvallom, soha életemben nem hallottam még a főtelegyéről, de hát egy idegen előt nem akartam tudatlannak látszani. A tengelyt kijavították, de ez csak keveset segített. Az óra azontól egy ideig járt, aztán egy ideig állt, egészen tetszése szerint. Valahányszor neki indult, olyant lökött, mint egy muskétá. Néhány napig vattával béleltem ki a mellényzsebemet, de aztán végül is elvittem az órát egy másik óráshoz. Ez ezer apró darabra szedte szét, s roncsait jéoda forratla nagyító üvege előtt, aztán pedig kijelentette, hogy a rugó nincs egészen rendben. Ki is javította, s megint összerakta az órát. Most aztán jól járt — csak a két mutató minden tíz perc után, mint az olló együtt futották meg körpályájukat!

Nincs emberfia ezen a világon, még ha a legbölcsőbb volna is, aki ilyen órából kitudja, hogy tulajdon képpen hányat ütött. Megint elmentem hát, hogy segísek a baján. Most aztán azt mondta az az ember, hogy a kristály elferdült és a spirálrugó görbe, hogy a szerkezet egy részét újra kell bélelni. Műdezeket a hiányosságokat el-tüntette s az órámat azontúl nem is érthete kifogás csak néhaméha, mikor már körülbelül nyolc órát rendszeren járt. Ilyenkor aztán be-sejében egyszerre mozgásnak indult minden, zümmögni kezdett mint a méh, két mutatója olyan fűrge forgásnak indult, hogy alig lehetett megkülönböztetni őket egymástól, s szinte olyanok voltak

csak mintha valami pókháló volna a számlapon. Ha vagy hét perc alatt végigrohogott az egész követező huszonegy órában, aztán egy roppanás és csendesen megállt. Lesújtott szívvel mentem el megint egy másik óráshoz és végignéztem, mint szedi szét a szerkezetét. Közben neki készülttem, hogy kereszkérdések alá veszem mert most már kezdtem unni a dogot. Eredetileg az óra kétszáz dollárba került és most már két vagy három ezret adtam ki javításra. — Aminőt ott álltam és néztem a munkáját, ez az ember ismerősnek látszott. Tényleg nem tévedtem. Az órák azelőtt gépezés volt a gözbárkán, még hozzá nem is valami kifűnő gépezés. Mint mind a többi órák, ő is gondosan megvizsgálta minden részét és ugyanolyan komolyan mondta el az ítéletét.

— Túl sok a gőze, a beállító csavarokulcsot a biztonsági szelepre kell akasztani.

Ott nyomban és azonnal bevertem a fejem és saját kötséggemen temetlitem el.

William nagybátyám — isten nyugosztalja — azt szokta mondani, hogy a jó óra addig jó óra, míg egyszer meg nem szökik, s a jó óra addig jó óra míg nem kerül órák kezébe. Csakran törté rajta a fejét, hogy tulajdonképp mi is tesz az elűlőt ücsfőzőkőből, puska-művesekből, szűterekből, pajkó-kovácsokból és gépészekből — de senki se tudott neki felvilágosítás sal szolgálni.

7 oldal

ASSZONYOKNAK

A takarékos-ság kérdésének megvalósítása egyik előtérben lévő feladatunk. Az országban folyó anyagtakarékossági verseny nap mint nap új adag az újságok, láthatjuk, hogy üzemünk kongresszusi munkaversenyében az anyagtakarékosság kérdése mindenütt a versenyvállalások között szerepel.

Minden háztartásban is igen sok lehetőség adódik a takarékos-ságra és hogy ezek az apró megtakarítások országos viszonylatban milyen hatalmas számmá nőnek, legjobban az a statisztikai megállapítás mutatja, amely szerint a háztartásokban a takarékos fűtés megvalósítása évenként 40 millió forint megtakarítást jelent a népgazdaságnak.

A konyha is üzem, amely anyagot fogyaszt, villanyt, tüzelőanyagot, esetleg gázt és nyersanyagokat, amelyekkel magunk és a közösség érdekében takarékoskodnunk kell. Az első lépést már meg tettük a takarékos-ság felé, ha természetesen dolgozunk. Nézzük legelőször a villany- és gázfogyasztást. Mielőtt kimegyünk a konyhába, gondoljunk végig, mit akarunk főzni. Akkor csak egyszer kell bemen-nünk a kamrába, egyszer gyujtunk ott villanyt, összeszedjük a főzéshez szükséges holmikat, le-mentünk, kimegyünk a konyhába és ott gyujtunk fel, ha szükséges.

Sok sok kilowatt villanyáram megy veszendőbe, ha a konyha és a kamra közt szaladgálunk és egyszer a lisztet vesszük elő, aztán a zsírt. A tüzelővel, gázzal sokszor még jobban pazarolunk. Mindig fűdőt alatt főzzünk, melegítünk! A fűdőt nem engedni elszállni a víz és az ótelek gőzét és így a forrás sokkal hamarabb következik be, mint a fűdőt nélküli főzésnél. A melegítésnél is mennyit szoktunk pazarolni... Először felforraltuk a melegített ételt, aztán meg kiderül, hogy forró, hát hűtini hagyjuk. Minek ez? Sokkal egyszerűbb, ha csak addig hagyjuk a tűzön az ételt, amíg a kívánt hőfokot éppen eléri. Ha mosogatóvíz kell és éppen melegíteni akarunk valamit, akkor a vizet forraljuk fel, a te-tejére fűdőt helyett a lapos edény-tegyük, a gőz finoman és egye-letesen átmelegíti.

Sok háziasszonyok észbe se juttatják, hogy a rántásos is lehet ta-karékoskodni. Pedig lehet! Főz-szítunk egyszerre egy lábas szép, zsemlyeszínű rántást, aztán a főzéshez csak egy, egy ka-nállal kell ebből a kész rántás-ból venni. A kész, hideg rántást mindig meleg vízzel öntsük fel, akkor nem lesz csomós. Ha főz-síteni akarjuk hagymával fok-hagymával, petrezselyemmel vagy köménymaggal, ugyanúgy megtakarítjuk, mint a friss rántással. Ha egyszer kipróbáltuk, meglátjuk, mennyivel kevesebb zsírral és liszttel fog, mint azelőtt!

Ha jól meggondoljuk, mind-nyájan pazaroljuk a szappant. Mosásnál is, mosdásnál is min-díg maradnak kis szappanfoga-csok, amelyek olyan kicsik, hogy nem is habzanak már. A taka-rításnál aztán egy darabig ra-kosgatjuk ezeket a maradékokat ide-oda, aztán vagy eldobjuk, vagy elrakjuk a lomtárba és soha többé nem bukkanunk rá.

A takarékos-ság kérdésének megvalósítása egyik előtérben lévő feladatunk. Az országban folyó anyagtakarékossági verseny nap mint nap új adag az újságok, láthatjuk, hogy üzemünk kongresszusi munkaversenyében az anyagtakarékosság kérdése mindenütt a versenyvállalások között szerepel.

Minden háztartásban is igen sok lehetőség adódik a takarékos-ságra és hogy ezek az apró megtakarítások országos viszonylatban milyen hatalmas számmá nőnek, legjobban az a statisztikai megállapítás mutatja, amely szerint a háztartásokban a takarékos fűtés megvalósítása évenként 40 millió forint megtakarítást jelent a népgazdaságnak.

A konyha is üzem, amely anyagot fogyaszt, villanyt, tüzelőanyagot, esetleg gázt és nyersanyagokat, amelyekkel magunk és a közösség érdekében takarékoskodnunk kell. Az első lépést már meg tettük a takarékos-ság felé, ha természetesen dolgozunk. Nézzük legelőször a villany- és gázfogyasztást. Mielőtt kimegyünk a konyhába, gondoljunk végig, mit akarunk főzni. Akkor csak egyszer kell bemen-nünk a kamrába, egyszer gyujtunk ott villanyt, összeszedjük a főzéshez szükséges holmikat, le-mentünk, kimegyünk a konyhába és ott gyujtunk fel, ha szükséges.

Sok sok kilowatt villanyáram megy veszendőbe, ha a konyha és a kamra közt szaladgálunk és egyszer a lisztet vesszük elő, aztán a zsírt. A tüzelővel, gázzal sokszor még jobban pazarolunk. Mindig fűdőt alatt főzzünk, melegítünk! A fűdőt nem engedni elszállni a víz és az ótelek gőzét és így a forrás sokkal hamarabb következik be, mint a fűdőt nélküli főzésnél. A melegítésnél is mennyit szoktunk pazarolni... Először felforraltuk a melegített ételt, aztán meg kiderül, hogy forró, hát hűtini hagyjuk. Minek ez? Sokkal egyszerűbb, ha csak addig hagyjuk a tűzön az ételt, amíg a kívánt hőfokot éppen eléri. Ha mosogatóvíz kell és éppen melegíteni akarunk valamit, akkor a vizet forraljuk fel, a te-tejére fűdőt helyett a lapos edény-tegyük, a gőz finoman és egye-letesen átmelegíti.

Sok háziasszonyok észbe se juttatják, hogy a rántásos is lehet ta-karékoskodni. Pedig lehet! Főz-szítunk egyszerre egy lábas szép, zsemlyeszínű rántást, aztán a főzéshez csak egy, egy ka-nállal kell ebből a kész rántás-ból venni. A kész, hideg rántást mindig meleg vízzel öntsük fel, akkor nem lesz csomós. Ha főz-síteni akarjuk hagymával fok-hagymával, petrezselyemmel vagy köménymaggal, ugyanúgy megtakarítjuk, mint a friss rántással. Ha egyszer kipróbáltuk, meglátjuk, mennyivel kevesebb zsírral és liszttel fog, mint azelőtt!

Hogyan takarékoskodhat a háziasszony?

kivéve a tavaszi nagytakarítás-nál, amikor megint elrakjuk va-lahová. Pedig ebből a szappan-maradékból remek kézműso-ol-datot készíthetünk. Vágjuk fel egészen apró forgácsokká a ma-radékokat, öntsünk rá vizet, tölt-sük bele egy üvegbe és dugaszol-juk be. Sűrű szappanos folya-dékot kapunk, amellyel remekül lehet kezét mosni. Ha besűrűsöd-ik, akkor újra feltöltjük. Ugyan-ebben az oldatban jól mosha-tunk apróságokat, harisnyát, nadrágot. És ha már a mosásnál tartunk, ne feledkezzünk meg a hamuligról sem. Egy vödörbe

tegyük bele a fahamut, amelyet kályhánkól kivesszünk, töltjük tele a vödört vízzel és 24 óra hosszán hagyjuk állni. Olyan lúgunk lesz, hogy világít majd a konyhánk köve, ha felmosjuk vele.

Persze, a gyakorlott háziasszony-nak még ezer és ezer jó ötlete támad az okos takarékos-ságra, ha egyszer gondolkozni kezd ezen a kérdésen. És érde-mes gondolkodni rajta, mert az eredmény már egy hónap alatt mutatkozik a háztartás-köny-vünkben, a villany- és gáz-számlánkon.

A méz, mint gyógyszer és szépítőszert

A méz gyógyítóerejét már is-mérie az ókor valamennyi kul-túrú népe. Az egyiptomiak és görögök a fertőzött daganatokat se-beket mézzel tisztították meg, hogy a gyógyulást meggyorsí-tják. A későbbi idők orvosai is kiváló házi gyógyszernek hasz-nálták a mézet.

A modern orvostudomány is szívesen használja a mézet, mert egyrészt szőlőcukortartal-ma igen magas, másrészt érté-kes alkatelemei a hébolyhok út-ján pillanatok alatt a vérkeringésbe jutnak. Különösen a szív vagy tüdő okozta légzési nehé-zségeknél, máj, vese és hólyag-bántalmaknál a méz nyálkaoldó és izomerősítő tulajdonsága hat-gyógyítólag.

Nagy felületekre kiterjedő égé-si sebeknél is külön gyógyszer a méz. Sebkezelésnél előnye, hogy sohasem izgatja a bőrfel-ület, odatapad a sebzhez, nem szárad meg, a kötés sem ragad a sebre.

A méz a legtermészetesebb fer-tőtlenítőszert.

De nemcsak gyógyszer, hanem szépítőszert is egyúttal.

Mézvizet az arcból tisztátlan-ságai ellen használnak. Összeke-verünk háromnegyed liter vizet, 50 gr. mézet, 20 gr. boraxot, 150 gr. alkoholt, összerázzuk alapo-san és 2-3 üvegbe öntve, jól be-dugaszoljuk. 1-2 kanállal tes-zünk belőle a mosdóvízbe vagy vattával csipegetve megnedvesít-jük vele az arcot. Kiváló hatású.

A VILÁGBÉKE ASSZONYHŐSEI

Az asszonyok, akikről itt portré vázlatot adunk, évek óta vezető szerepet játszanak a nemzetközi demokratikus nőmozgalomban. Példamutató tevékenységükkel döntő módon járultak hozzá, hogy ma, a föld minden táján a szervezett nők milliói harcol-nak a világbékéért.

Franciaországban haditör-vényszék elé akartak állítani egy asszonyt, annak a plakátján a szerződése miatt, amely felszólította a franciákat, hogy ne aljassák le magukat a szabadságukért küzdő, baráti vietnami nép elleni hőharmukhoz. De mielőtt még a hatóság rátehet-te volna kezét a hős asszonyokra, a szenvedélyes tiltakozásnak olyan vihara tört ki, amilyen még a véréző franciáknál is szokatlan. Távirati és levélbeli tiltakozások zuhajai indult meg, tömeggyű-lések küldöttsegei ostromolták a kormányt és Eugénie Cotton, — mert ő az a nagyszerű assz-sony, akiről itt szó van — a világ minden tájáról özönével kapta a békéért harcoló emberek halányilatközvetését.

A TUDÓS
Eugénia Cotton egyébként tudományos munkósdét folytat. Is-mert és megbecsült fizikus, előbb tanítványa, majd barátnője és pályatársa lett a világhírű Curie hazaspártnak. Politikával hiva-tászerűen sohasem foglalkozott,

egyszerű, becsületos ember, aki tudja, hogy a tudomány csak a szabadság és béke levegőjében virágozhat ki. Így lett ez a ki-váló tudós és példás anya a békeharc tántoríthatatlan és retenthetetlen katonája.

A MEGKINZOTT
A varsói békekonferencia leg-kiemelkedőbb mozzanata az a felejthetetlen jelenet volt, amikor Pak Den Aj asszony, a koreai nép küldötte elmondotta lángoló vádbeszédjét, népének gyilkosai, az amerikai imperialisták ellen. A beszéd utolsó szavai még el sem esendültek, amikor az ame-rikai küldöttség tagjai a terem minden részéből a szószerkehez ro-hantak és lelkes kórusban kiál-tották a világszerbe ismert jel-szót: „El a kezéktől Koreától!” Azután a törékeny kis koreai asszonyt a vállukra emelték és úgy vitték őt helyére.

Ki ez az asszony, akinek szá-vai lángbetűkkel sütöttek szé-gyenbélyeget a szabadságyilkó-sok homlokára?

Pak Den Aj hiszen éven át harcolt a koreai nép illegális mozgalmában a japán elnyomók ellen. Tíz esztendőn keresztül börtönben ült. Verték, kínozták, tí szúrták a körmei alá, de Pak Den Aj nem törték meg az em-bertelen szenvedések. Még ma is szívesen és csendes büszkeséggel beszél arról a politikai munká-

ról, amit a japán börtönökben végzett. A kínzásokat nem emlí-ti, de felragyog az arca, amikor azt mondja el, hogyan ünnepe-lték meg a lőrtőnben, minden brutális tilalom ellenére, évről-évre május elsejét.

A HÍVŐ KATOLIKUS
Párizsban fellángolt a barri-kádharc. Az utcák népe, a parti-zánok és a Nemzeti Front harci csoportjai nem várták be a szö-vegségek elnyomulását, ha-nem elezánt akcióba léptek az elnyomó fasiszták ellen. Ebben a helyzetben mulhatatlanul szük-ség volt egy összekötő kapocsra a felkelők és a szövetséges csapa-tok főparancsnoksága között. Ezt a vesztélyes szerepet egy nő vállalta: Francoise Leclercq, négy gyermek anyja, buzgó és harcos híve a katolikus vallás-nak. Franciaország felszabadu-lása után bátorságáért becsület-pénddel tüntették ki.

Francoise Leclercq ma is hívő katolikus, de ma sem lát ellenté-let a vallásos hit és ama hit kö-zött, amely az emberi tisztességre és becsületos jószándékra épül.

— A katolikus nőnek, mint minden más francia asszonynak — mondja — teljesítenie kell állampolgári kötelességeit. A ka-tolikus nő épügy, mint bármily-en vallású vagy hitbeli felfo-gású francia nő, nem tűrheti sem a vietnami háborút, sem a madagaszkári véres elnyomást. Egyetlen francia nő sem helya-szelli a kormány gyarmatpoli-káját. Mi nem akarjuk fiainkat

áldozatul dobni a halálnak, ma a vietnami harcokban, holnap talán a Szovjetunió népei ellen, a kapitalista „civilizáció” nevé-ben, amelyet „nyugatnak és ke-reszténynek” szeretnek nevezni.

ZÓJA EDESANYJA
Ljuba Kozmodemjanskaja. Ugye milyen nehéz ezt a nevel-idegennyelvű embernek kiejteni és mégis ma már a világ min-den táján szeretettel emlegetik, tisztelik és becsülik a moszkvai tanítónőt, aki a Nagy Honvédő Háborúban mindkét gyermekét, Zóját és Alexandert elvesztette.

„Zója edesanyja” — így tisz-telik őt a saját hazájában — gyermekei halálhírét éppen olyan fájdalommal fogadta, mint minden anya, aki elvesz-tette gyermekeit. De a kegyetlen fájdalom nem törté meg, csak erősebbé tette. Ezt mondja:

— Minden anya, aki gyermeke bölcsője felé hajol, meg akarja őt menteni a háború borzalmaí-tól. Minden menyasszony küzd a boldogságért, amit a háborús gyujtogatók el akarnak tőle ra-bolni. Minden asszony harcol azért, hogy a háború ne ragasz-sza neve elé az „özvegy” jelzőt.

Ljuba Kozmodemjanskaja hangja a szovjet nő hangját kép-viseli a nők világbékeharcában. És ezt a hangot soha senki el nem tudja hallgattatni. Még so-kan vannak szovjet nők és más nemzetek asszonyai, akik hő-siesen harcolnak az emberiség békéjéért és naponta több assz-sonyhőse van ennek a béke-harcnak.

TÉLI RÍMEK

A hó lassan mindent betemet;
az útát, a fákat, a szívetem!
Látod Kedves, nem jól van ez így,
a tél goromba, zsémbes, irigy,
a leheletétől is fázol
és megrabol, ha nem vigyázol!
Csatlósa a sűrű, szürke köd
minden szepet eltakar, beföd
és a furcsa, fehér rétegal
szép kék szemembe könnyeket esal,
mert nem látja mását, az eget
s ha kérde, cajjon mit rejteget
a bús, titokzatos hólepel?
— kérdesdre senki sem felel...
s a hó lassan mindent betemet,
az útát, a fákat, a szívetem!

Tél hidege nem mar át
szeretem a zúzmarát,
és a kertet, ha havas,
a szalonnát, ha avas,
a tokaji bort, ha ó
a fűt, ha hull a hó.

a lányt, ha a szeme két
az ékszerrel, ha gyöngy-nyakék.
Szívem vídám, lelhem ép,
szeretek mindent, mi szép.

DÓKA ISTVÁN

JÓ HA TUDJUK...

FAKANALAT, DESZKÁT mo-sás után nem kell eltörölni, ha-nem előre állítva kell megszári-tani. Ne tegyük meleg helyre, mert meggörbül.

FELVÁGOTT FELET, szalámit, kolbászt, ha elrakunk, a nyitott-egyén kenjük be vékonyan zsír-al, vagy simítsunk rá szalonná-papírt, hogy ki ne száradjon, meg ne romoljon.

MOGYORÓ, DIÓ, MANDULA héját könnyen lehúszhatjuk, ha egy pillanatra forrásban lévő vízbe dobjuk. Nem szabad so-káig a vízben tartani, mert az ízét elveszti.

A SZÁRAZ HÜVELYES, ké-sői zöldeborsó hamarabb puhul, ha a vízbe kevés szódabikarbo-nát tesz. Száraz hüvelyes só-lan vízben is hamarabb puhul.

Apróságok a divatról

A hidegre fordult időjárással kapcsolatban egyre többen hord-ják a gyapjúkendőket. A viselés módja egyéni és legtöbben meg-tűzéséhez különböző divattüket használnak; fel.

A kötényruhák divatja a dol-gozó nők körében egyre nagyobb teret hódít. Puplin, vagy fanel blúzzal egészített ki ezt a prakti-

kus viseletet, amely a munkára nagyszerűen alkalmas és csinos is. Ez a ruhadarab 1951 tavaszi divatjának is egyik kedves dar-abja lesz.

A tavaszi, nyári szandálcipők modellárabái már elkészültek. A cipők túlnyomó része félmagas talppal készül. Epossarú, ké-nyelmes darabok.

Félévi műhelyértekezlet, prémiumosztás a Csokonai Színházban

A napokban tartotta félévi műhelyértekezletét a Csokonai Színház társulata. Az értekezleten résztvevő a népművelési minisztérium kiküldöttje is.

Bevezetőben Teri Árpád igazgató ismertette a színház eddig végzett munkáját. Beszélt a pozitívumokról, melyeket a társulat elért a művészi színvonal emelésében, de rámutatott a hibákra is.

A hibák főleg a társulat belső szellemében mutatkoztak. Maga az igazgatóság is túlzottan liberális volt a hibákkal szemben, a fegyelmezetlenségek felszámolása már folyamatban van. A legkomolyabb hibák a tájszínházi előadások révén voltak, de itt is mutatkoznak már a javulás jelei.

Csengerj István üzemigazgató a színház gazdasági eredményeire villágitott rá hozzászólásában. Ebből a jelentésből világosan kitűnik, hogy ma már a dolgozók nagy tömegei látogatják a színházat. Az életszínvonal emelkedését, a dolgozók növekvő kulturális igényeit mutatják a jelentésben szereplő számok. Így emelkedett az átlagos látogatási szám a szezon első felében 293-ról 542-re, ami 70 százalékos látogatottságnak felel meg. Különösen nagy volt az érdeklődés, Gyakonov: „Hazasság hozományával” című zenés, táncos kolhozjátékát iránt, ami bizonyosságot annak, hogy a dolgozók figyelmét mindinkább az új, a szocialista-realista művészet felé irányul.

A tájszínházi előadások is igen nagy sikerrel folytak. A legalacsonyabb látogatási átlag 181 volt, míg a legmagasabb 500. Ezt a Szabad Szel szovjet nagyoperát, fel érte el a színház. A második ebben a sorrendben szintén szovjet darab: Lavrenyev: „Amerika hangja” című színművének átlagos látogatottsága a tájszínházi előadásokon 484 volt.

A népművelési minisztérium kiküldöttje felszólalásában hangsúlyozta, hogy a színháznak fentemlített hiányosságai mellett a pozitívumok ma a debreceni színházat az egyik legjobbban dolgozó vidéki színházzá teszik.

A tagok hozzászólásai egészítik ki a beszámolót, majd a jó munkát végzett színészek és műszakiak között prémiumokat osztottak ki. A színészek közül jutalmában részesültek: Bicskai Károly 500, Angyal Sándor 470, Jancsó Adrienne 310, Solti Bertalan 310, Kolár Mária 235, Deák Pálma 235, Komlós András 235 forintot vettek át jó munkájuk elismeréseképpen.

Szalai Lajos 235 forint pénzt jutalmat kapott, egyben az igazgatóság kiemelte a karból és színészsze minősítette át. A festőtár dolgozóit közül Ambrózi Iván 550, Horn F. Nándor 310 forint jutalmat kapott. A tájszínházi szervezőtől kaptak jutalmul, míg Zakar István színházi fodrász 390 forint jutalomban részesült. Az irodai dolgozók közül Gombál Lajost érte kitüntetés, 235 forintot vett át, a műszaki dolgozók közül Honfi Ilona keltékes 235, Szénelyhidi Sándor és Géder András 235-235 forintot kaptak munkájuk jutalmául.

Hírek

Tovább tart az enyhéség

A Földközi-tenger felől az enyhe légtömegek beáramlása tovább tart. A meleg levegő nagy magasságban már behatolt a Szovjetunió középső vidékeire is és ott érezhető hatását. Az Atlanti-óceán felől újabb melegfrontok vannak úton szarzföldünk felé. Hazánkban pénteken és szombaton tovább tartott az enyhéség, még a magasabb hegycsúcsokon is olvadt. Így például a romániai Poianában, ahol a téli főszezon világbajnokságot rendeztek, pénteken délből 10 fok meleg volt! Szombatra virradóra csak gyenge éjszakai fagyok voltak országúton.

Az idei téli enyhéségre és szélsőségeire való az, hogy a hét közepén — 8 fok volt, 2 cm-es hó is esett, de 24 óra alatt olvadás-pont fölé emelkedett a hőmérséklet és ismét közlekednek — már nem is tudjuk, hogy ezen a „téli” hányaszor — a meglehetlen, tavaszi idő hozza...

Várható időjárás: Változó felhőzet, többfelé köd, eső, egyes helyeken havasodás, mérsékelt délkelet felől déli szél, az enyhe idő tovább tart.

RÁDIÓ MŰSOR

KÖSSÜTH-RÁDIÓ, 7: Zenés vasárnap reggel. Utánajárat. 7:30: Színház és mozis műsora. 8: Hírek. 8:30: Szív küldi szívetek szívesen. 9: Zenés teleté. 10: Egy falu — egy nőt. 10:30: Kétféle negyedik. 11: Becsület és díszesség. 11:30: Verőlemez. 12: Zenés posta. 14:10: A vándormozis. Kisoperett. 14:50: Hangszerek. 15:30: Népi zenekar. 16:30: Hangszerek. 16:40: Szovjet könnyűzene. 17: A Tartós bekéret, népi demokráciáért c. lap ismeretése. 17:15: Állami vállalatok hírei. 17:20: Tánczene. 17:40: Kínesei Kalendárium. 19: A győzelem dalai. 20:20: Az acélt megedzik. 21:20: Hangszerek a vasárnapi sportjáról. 21:55: Tóthhírek. 22:15: Tánczene. 23:15: Magyar zenekari művek.

PÉTEFI-RÁDIÓ, 8: Magyar népdalok. 8:30: Falurádió. 9: Evangélius vallásos felvétel. 9:20: Retormátus. 10:10: Hangszerek. 10:30: Hős asszonyok. 10:50: Tánczene. 11: Miska bácsi levezetése. 11:30: Szaltikov Szedrin. 12: Déli muzsika. 13: A Bartók-terem műsorából. 14: Tánczene. 14:30: Kórusok. 15: Kérdés — felelet. 15:20: Zathureczky Ede hegedül. 15:45: Hangszerek. 16:10: Gyermekműsor. 16:40: Szív küldi szívetek szívesen. 17: Halaadó nagyjainkról. 17:40: Hangszerek. 18:40: Bach zenés életregénye. 20:10: Hernádi Lajos zongorázik. 20:30: Hangszerek. 21:30: Balett. 22: Bura Sándor zenekara játszik.

— Éjjeli szolgálatot tartó gyógyszerészek január 27-től febr. 2-ig: 16:18. Vöröshadsereg-útja 31. — 16:16. Csapó-utca 22. 16:4. Vámosperesi-út 6.

— **Ügyeletes dohánykiszáruok:** Aberi Lajosné, Péterfia-utca 32. — Ertler Jolán, Csapó-utca 88. — Récz Ferenec, Szent Anna-ú. 10. — Reim Szeréna, Halván-utca 63. — Kárpáti Józsefné, Csapó-utca 40. — Kovács Lászlóné, Kossuth-utca 2. — Kovács Andrásné, Kossuth-utca 32. — Kovács Gábor, Pozsony-út 1. — Lavotta Béláné, Simonffy-utca 1. — Lenkei Béláné, Virág-utca 17. — Madai Sándor, Vöröshadsereg-ú. 3. — Nagy István, Szabó Károly-utca. — Nagy Júlia, Czeglédi-utca 6. — Papp István, Böszörményi-út 35. — Braun Gyula, Teleki-utca 72. — Szitási, Nyomató és Rákóczi sarak. — Hegedűs Lajos, Csapó-utcai bódé. — Marcsik, Bethlen és Mester sarak. — Dr. Terebesi László, Mikepércsi-út.

— **Ittasan ment a tárgya ása — őrizetbe vették.** Kaszás Gábor debreceni lakos ellen magántaksérisés miatt emelt vádat az államügyészség. Szombaton lett volna bűnügyében a főtárgyalás. Kaszás az öntudatlanságig ittas állapotban jelent meg a bíróság előtt, nem is lehetett kihallgatni, a bíróság elrendelte előzetes letartóztatásba való helyezését: a fogházban átadta ki mámorát.

— **A VIDEKI KULTUR-VERSENY** keretében a falusi fiatalság mellett az idősebb dolgozók is kivették részüket a lelkes munkából. Az egyik faluban pl. nem könyvből, vagy táncotnántól tanulók régi szép népi táncokat a fiatalok, hanem az 58 éves Kovács Mari néni tanította be azokat. Örszentpéteren egy 72 éves parasztházi, perdlül táncra, hogy jó pontokat szerezzon falujának a versenyen.

— **47 egyéni felajánlás az igazságszolgálatokhoz.** A pártkongresszus tisztelőre. A debreceni igazságszolgálatok lelkesen készülnek a februári pártkongresszusra. A pártönkívületek éppen úgy megleszik felajánlásait, mint a párttagok együttesen felelik ki megbecsülésüket és hűségüket, szeretetüket az MDP iránt, amely éntér, irányít és dolgozik az ország újjáépítéséért, lerakva a szocializmus alapjait. A felajánlások arra irányulnak, hogy az igazságszolgálatok dolgozó munkáját mennyiségileg és minőségileg is megjavítsák, a lakarközségeknek meg fokozottabb mértékben tegyenek eleget. A felajánlások arra is kiterjednek, hogy január elején életbelépet az igazságszolgálatok átvezetéssel felmerülő többletmunka ne okozzon zökkenőt és zavart.

— **Kulturális tömegmozgalmunk fejlesztésére minden segítséget megad népköztársaságunk kormányzata.** Ennek máris látható eredménye többek között az, hogy az ország különböző helyein eddig 200 énekkar működik, ezek 22000 alkalommal szerepeltek összesen ötmillió hallgató előtt.

— **Kínában egyetlen év alatt 315 szovjet író művét fordították le és adták ki igen nagy példányszámokban.** 1950 első felében több mint 18 millió néző látott szovjet filmeket. E filmek közül tizennyolcat szinkronizáltak kínai nyelvre. A kínai színházak műsorán a leg-sikeresebb szovjet művek szerepelnek. Nagy népszerűségnek örvend Kínában a szovjet zene is.

— **EGY NEWJERSEY-I** fogház cellájában büntetését ülő fe-gyene, gengszter lársainak részvételével „rói kombinátot” alapított. Ezek a cellalukok életük legvárhatóbb eseteit örökítik meg „alkotásaikban”, melyeket a fe-györök segítségével juttatnak el a képes folyóiratok szerkesztőségébe. A büntetlen meg-ostolnak.

— **Dolgozók általános iskoláján a Csapókertben.** Azok a felnőttek, akik a polgári iskola vagy a gimnázium II. osztályát, vagy az általános iskola VI. osztályát elvégezték most rövid idő alatt megszerzhetik a további osztályoknak megfelelő VII-VIII. osztályú általános iskolai bizonyítványt a csapókerti állami általános iskolában (János-utca 86.). Előképzítő tanítás htenként háromszor lesz az esti órákban. A tanfolyam teljesítését díjaztat. Jelentkezni lehet minden nap az iskola igazgatójánál.

— **RÓMÁBAN KÖNYV jelent meg „Avremo un papa americano” (Amerikai pápák: Isten?)** címmel. A könyv Spellmann newyorki biboros, az amerikai imperialisták és a Vatikán államért összehatója, pápává választásának: Kéán kedező talajt teremtani.

— **A Központi Statisztikai hivatal közli, hogy a 8-1951. M. T. (I. 6.) sz. rendeletben adatszolgáltatásra kötelezett kisiparosok és kiskereskedők, akik a statisztikai kérdőívet még nem kapták meg — 1951. február 1-től 3-ig az illetékes községi városi (kerületi) tanács terv és statisztikai osztályán saját érdekükben személyesen állítják ki a kérdőíveket.**

— **Népműny január 29-től február 4-ig.** Hétfő: Z. Ekerkrem János, tejjefes tokányi burgonyával. — Kedd: Magyaros burgonyával, káposztáskocsa. — Szerda: Keltkóposzta főzelék feltéttel, sülemény (egy tál étel). — Csütörtök: Húsleves tésztával, főtt hús, tejjefes toma mártással. — Péntek: Lebbenesleves, főtt káposzta. — Szombat: Borjú paprikás burgonyával és salátával.

— **Az Állami Zeneiskola** ma, vasárnap este 8 órakor rendezi IV. bérteli hangversenyt. Közreműködnek P. Nagy Iónka és Mikulaj Gusztáv. Műsoron: Mozart, Brahms és Beethoven (Kreutzer) sonáták. Az illetékes tőkári hivatalában néhány csonkabérlet kapható.

— **A városi tanács kereskedelmi osztálya felhívja az üzemeket, intézményeket, hivatalokat stb., hogy 1951. január 31-ig bezárólag a még hiányzó pótlégyőrléseket adják be.** Terhes és szoptató anyák pedig szintén jelentkezzenek a pótlégy átételére, városi tanács, főlelelet 20. sz. szobában.

— **Az épületek ereszeinek kijavítása.** A városi tanács végrehajtó bizottság VI. építési és közlekedési osztálya megállapítja, hogy a város belterületén az épületek ereszesatornái nagymértékben rongáltak, vagy hiányosak. Ezen körülmény nemcsak az épületek állapotát rongálja, hanem a járdaburkolatokban is nagy kárt okoz. — Felhívja az ingatlanulajdonosokat, vagy megbízott házkézeltőket, hogy az ereszesatornák és lefolyók hiányait folyó év május hó 1-ig szüntessék meg. Ezen időpont után a végrehajtó bizottság — fenti hiányok fennállása esetén kénytelen lesz az ingatlanulajdonosokat, vagy a megbízott házkézeltőket rendbirsággal sújtani.

Mély fájdalommal tudatjuk hogy a jó férj, édesapja:

Horráth Ferenc
műszerész-mester 50 éves korában elhunyt. Temetése kedden 2 órakor lesz a disztravatalozó tereből. — Gyászolják: felesége, gyermekei, unokája, testvérei, sógorai, sógoronai és a kiterjedt rokonság. — Lakás: Donb-ú. 20.

Mindazon rokonoknak is, merősöknek és kártársaknak, akik felejtethetetlen léteim. Gombácsi Gyula temetésén résztvettek, köszönöm a közreműködést, nagy fájdalomokat osztani. Temi felekeztek, esütön mondok köszönetet magam és családom nevében.

Öz. Gombácsi Gyuláné

Téli estéken

tanulj, szórakozz

» NÉPRÁDIÓ «

mellett

